

Dideli talkinin- ku laimėjimai.

Apie 40,000 vokiečių, apie
1,000 kanuolių vėl pakliuvo
talkininkams.

Leninas su Trockiu pabėgo iš
Maskvos.

Bolševikų valdžiai artinasi galas.—
Visa šalis kyla prieš juos.

Vokiečiai imsią Petrogradą.

Finai rinksis karalių rugšėjį.

LENINAS SU TROCKIU— DIKTATORIAI.

Londonas, rugpjūčio 14 d.—Antras sovietų kongresas atidavė pilną, neapribotą valdžią rankis Lenino, Trockio ir Zinovio, kaip apie tai praneša Rhenisch Westphalische Zeitung. Jie yra pilnais diktatoriais ir mėgins visais būdais laimėti bolševikams kovą su priešais.

CHECHO-SLOVAKAI PRIPAŽINTI.

Londonas, rugpjūčio 14 d.—Anglijos valdžia išleido oficialią deklaraciją, kurioje Anglijai formaliskai buvo pripažinta Čecho-Slovakus kaip tautą ir viešpatiją, o jų kariūnė kaip reguliarią talkininkų armiją, kovojančią prieš Vokietiją.

Prancūzija ir Italija padarė tą patį. Amerika tą klausimą dar svarsto.

FINAI RINKS KARALIŲ RUGŠĖJĮ.

Hague, rugpjūčio 14 d.—Sulyg telegrame iš Stockholmo, finai nutarė rinkti sau karalių ateinančią mėnesį. Sakoma, kad busias išrinktas šiuo nauju karalium Didis Meklenburgo kunigaikštis, arba princas William Hohenzollern-Zigmaringen, abudu yra vokišk kunigaikščiai.

DIDELI LAIMĖJIMAI VAKARŲ FRONTE.

Vos spėjo vokiečiai išsikraustyti iš Marnos fronto "kišenius", kur jie nustojo per 30,000 vien tik belaisvius ir kelis šimtus kanuolių kaip maršalas Foch režė milžinišką smugį kitų vietų — nuo Amiens šono — pereinot savaitės ketverge.

Smugis buvo matyt vokiečiams visai netikėtas ir taip galingas kad visas vokiečių frontas nuo Albert miesto net iki upės Oise sulūžo ir vokiečiai pradėjo galvutrukius trauktis atgal. Pranešama, kad čia į penkis dienas anglo-francūzai paėmė apie 40,000 belaisvių ir per 1,000 kanuolių. Visa eilė svarbių miestų ir pozicijų pateko į talkininkų rankas. Šitie du paskutiniai gen. Foch'o ofensyvai padarė tai, kad talkininkai į tris savaites liko nuslavę viską, ką vokiečiai buvo laimėję per penkis savo ofensyvus laike

gorodo ir Riazanijos distriktuose buvo didelis kraujo praliejimas.

VOKIETIJOS PASIUNTINYS APLEIDŽIA MASKVĄ.

Kopenhagenas, rugpjūčio 12 d. Vakarykščios žinios, atėjusios iš Berlio, praneša, kad Vokietijos ambasada tuojaus kraustysis iš Maskvos į Pskovą. Priežastis yra tame, kad Maskvoje dalykų stovis esąs nepatogus.

Pskovas yra apie 240 verstų į piet-vakarius nuo Petrogrado, pusiaukeyje tapr Rygos ir Petrogrado. Jis randasi vokiečių rankose.

Apart to pranešama, kad geležinkelį suirutė yra tokia, kad vokiška ambasada bus priversta keliauti ne tiesiog iš Maskvos Pskovą, bet tolimais aplinkiniais keliais. Iš Maskvos ji važiuos į Petrogradą, iš ten į Helsingforsą, Finlandijoje, iš Helsingforsos skersai Finų įlanką į Revelį, Estonijoje, ir tik iš Revelio į Pskovą.

VOKIEČIAI UŽIMSIĄ PETROGRADĄ.

Londonas, rugpjūčio 13 d.—Žinia iš Helsingforsos, Finlandijoje, praneša Kopenhageno laikraščiui Politiken, kad vokiečiai, mano užimti Petrogradą. Vokiečių kariūnė, sakoma, jau pradėjo tuo tikslu siųkti linkini Petrogradą.

LENINAS VĖL GRĄŠINA.

Amsterdamas, rugpjūčio 13 d.—Laikraštis Rhenische Westfälische Zeitung iš Essen'o praneša, kad bolševik premieras Leninas išleido naują proklamaciją, kurioje jis ragina be mielaširdystės išnaikinti visus "kontr-revoliucionierius".

Telegramas iš Maskvos praneša Bremenio laikraščiui Weser Zeitung, kad Maskvoje ir Petrograde bolševikai sustiprino policiją. Stiprus pėstininkų ir raitelių pulkai jodinėja gatvėmis dieną ir naktį ir areštuoja visus, kas neturi bolševikiškų pašpartų. Labai plačiai prisirengta prie mistelbimo netikėtos revoliucijos. Ant visų miesto skverų pastatyta kanuės, o ant visų gatvių kampų pastatyta kulkašvaizdžiai. Milicijos skaitlius miestuose tapo žymiai padidintas.

LENINAS SU TROCKIU PABĖGŲ IS MASKVOS.

Londonas, rugpjūčio 13 d.—Vokiečių pusian-oficialė Wolff'o žinių agentūra praneša iš Berlio, kad bolševikų premieras Leninas ir jo svarbiausias "leitenantas" Trockis pabėgo iš Maskvos į Kronštadtą, tvirtovę ant salos netoli Petrogrado.

[Dar pereiną nedėdienį buvo atėję gandai iš Danijos į Londoną, kad Leninas ir Trockis rengiasi bėgti į Vokietiją ir kad bolševikų valdžios galas artinasi, nes daugely vietų skersai ir išilgai Rusijos žmonės vis labiau kyla prieš bolševikų valdžią. Leninas su Trockiu laikė Rusiją savo rankose nuo pereinot lapkričio mėnesio, kuomet ginkluotu sukilimu jie nuvertė Kerenskio valdžią.

Pasiimsią ir "valdžią" su Savim. Berlio laikraštis Lokala Nieuweger, anot telegramo iš Amsterdamo, Hollandijoje, praneša, kad bolševikų valdžia kraustosi iš Maskvos į Kronštadtą ir kad Leninas su Trockiu jau ten pribuvo.

[Dr. Helfferich, naujas vokiškas ambasadorius, užėmusis vietą po užmušimo von Mirbach'o, praneša bolševikų sovietui, kad jis perkelia savo ambasadą iš Maskvos

į Pskovą, nes jis bijosi, kad jo ir jo štabo gyvastis Maskvoje yra pavojui. Šią žinią patvirtina oficialis telegramas iš Berlio ir todėl apie jos teisingumą negalima abejoti. Prie to pridėdama, kad tokį žingsnį nuspręsta padaryti po to, kaip bolševikiški revoliucionieriai apskelbė proklamaciją, kad jie žada pradėti Maskvoje masių, t.y. minių terorą [apie ką jau buvo minėta pereinam "Lietuvos" numerij]. Pskovą pasirinkta todėl, kad Petrograde dalykų stovis esąs beveik taip-pat blogas, kaip ir Maskvoje.

Vokietijos laikraščiai daro išvadą, kad bolševikų viešpatavimui, kaip rodosi, ateina galas ir apgailestauja, kad vokiška politika Rusijoje nesiseka. Laikraštis Vossische Zeitung, pavyzdžiui, taip rašo:

"Ambasadorius Helfferich išvažiavo pirmiaus negu jo štabas nes jis bijojosi už savo gyvastį Maskvą yra rankose anti-vokiškų elementų ir social-revoliucionierių pasekėjų. Tas lyg rodytų, kad bolševikų viešpatavimas yra prie galo ir tas lytis ne vien tik Maskvos, bet tas pats yra ir didesnė dalyj Rusijos, jeigu jau ne visoj Rusų imperijoje. Tas meta aiškia šviesa ant nepasisekimo vokiškos politikos rytuose."

Kito vokiško laikraščio, berlinskio Tageblatt'o, korespondentas iš Maskvos praneša, kad bolševikų valdžia yra nemaloni pavojui. Jis praneša, kad lecho-slovakai, kurie pradėjo kovą prieš bolševikus tik su 7,500 vyrų, dabar turi 300,000 vyrų, ir prie jų vis kasdien daugiau prisideda serbų, kazokų ir priešbolševikiškų revoliucionierių.

GALIMA TIKĖTIS DAR VIENO VOKIEČIŲ ŽYGIO.

Jeigu vokiečiai tikėjosi šiuomet sutruškinti talkininkus vakaruose ir tokiu būdu priversti juos prie "vokiškos taikos", tai dabar po mušų ties Marna ir po didelio jų sumušimo Pikardijoje, tokia vokiečių viltis nuėjo perniek. Vienok, pirm negu užsibaigs šių metų vasara, galima tikėtis, kad vokiečiai gali padaryti dar vieną smarkų žygį — ne tam, kad jie tikėtis: visai sumušti talkininkus, bet tam, kad priręgti dirvą naujam "taikos ofensyvui".

Tokią nuomonę išreiškia žinomas Amerikos kariškas kritikas Frank H. Simonds, kuris rašo Chicago's Daily News sekančiai:

"Vienas iš labiausiai galimų dalykų yra tas, kad vokiečiai mėgins užbaigti šių metų kampaniją su kokia nors pergale. "Nulėmiantis pergalejimas, su prantama, yra jiems negalimas. Bet vokiečiams gali pasirinkti koki nors garsų sektorą ([fronto dalį], pavyzdžiui, tokį miestą kaip Nancy, ar net Ypres'ą ir, užmokėdamas didelę kainą [žmonėms] ir, paėmęs jį, gali nurodyti jį, kaip prirodymą, kad jis laimėjo kampaniją ir pasilieka nesumušamas.

Taip Jis Pirmiaus Darė. "1915-tais metais vokiečiai panaudojo savo rudeninius pasisekimus Serbijai, idant tuomi pridengtį savo nepasisekimus Vakaruose ir dar didesnį nepasisekimą Rytuose, kur Rusijai pasisekė tuomet ištrukti nuo su-naikinimo.

"1916-tais metais Rumunija sulaušė tokią pačią rolę vokiečiams, kuris buvo sumuštas po Verduno ir prie Somme upės. Pereinamais metais Rusijos sugriuvimas buvo peraiskus ir vokiečiams nebuvo reikalo kitų laimėjimų įieškoti.

"Idant atidaryti kelią pasekmingai taikos agitacijai [tas vadinama "taikos ofensyva"], vokiečiams reik kokio nors vietoj kariško laimėjimo Vakaruose, kuris išdalies taipgi sugrąžintų prestižą neseniai sumušto kronprinco ir Ludendorfo. Kad tokį laimėjimą įgyti, reikės naujo smugio ir todėl yra priežastis manyti, kad bus dar nors vienas pusėtinas vokiečių ofensyvas, po kurio seks desperatiškas mėginimas išnaudoti tą pasisekimą*** taikos propagandai.

"Todėl mes privalome dabotis kaip savo optimizmu, taip ir pesimizmu [optimizmu vadinasi žiūrėjimas ant visko iš geros pusės — kad "viskas bus gerai"; pesimizmu vadinasi priešingas optimizmui palinkimas žiūrėjimas ant visko tik iš blogos pusės — "per juodus akinius"]".

"Nė abejonės, kad kaizeris dabar atkartos savo 1916-ty metų strategiją ir mėg turėsime naują taikos pasiūlymą netolimoj atėityj — gal but, kuomet vokiečiai įgys kokį nors pusėtiną, bet su lyginamai nesvarbį laimėjimą*** Po to bus atviras prisipažinimas (panašus į tą, kokį Kuehlmann padarė aną dieną): kad mūsų nieko nuspręsti negali. Abidvi pusės mėgino; abidvi pusės įgijo bent po tris milžiniškus nepasisekimus; todėl mūsų išristi nieko nebus galima ir vienatinis išėjimas yra taika per derybas — tokį bus vokiečių išvadėjimaj.

"Kuomet šitoks dalykų stovis išsivystė, tai labai bus svarbu turėti akis nukreiptas į Paryžių: jis vėl bus pavojus, nes vokiečiai įvairiausiomis gudriausiomis pastangomis mėgins patraukti savo pusėn Prancūziją, idant francūzų tauta padarytų su Vokietija atskirą taiką — taiką tokią "monijanciją", kaip kad išrodė taika "be aneksijų ir kontrubucijų". Kuri pagavo į savo tinklus Rusiją Brest-Litovske.

"Nemenkesnis "kriukelis" bus siulomas Italijai, kuri, lygiai kaip Prancūzija, turi priešą ant savo žemės ir kuri daug lengviaus gali pasiduoti vidurinei propagandai."

Kongresas Skubini nasi su Nauju Draftu.

Washington, D. C. Sekantį panaudėję senatas pradės svarstyti naują sumanymą, sulyg kurio kareivavimo amžius turėtų būti padidintas nuo 18 iki 45 metų.

Atstovų buto kariškoji komisija nežada susirinkti iki rugpjūčio 19 dienai ir todėl naujo sumanymo svarstymas gali užsitraukti net iki tų dienai, kiek tas palyti atstovų butą.

Senatorius Kirby iš Arkansas valstijos mėgino šitą naują bilių pataisyti tokiu būdu, kad kareivavimui nebūtų imami vyrai, jaunesni kaip 21 metų, bet tas jo pataisymas buvo sumuštas dideliu daugumu balsų senato mitarėj komisijoj.

Senatas šitą naują įstatymą perleis — apie tai šįdien beveik niekas neabejoja. Senatas norėdjo padidinti kareivavimo amžių dar pereiną birželio mėnesį, bet tuomet karės sekretorius Baker buvo tam priešingas. Dabar senatoriai jam tai su išmėtinėjimu primena.

Kalbama, kad jau nuziūrėta ir diena naujai registracijai. Ta diena busianti ateinančio rugšėjo (September) 5 dieną.

Dienraščio Reikaluose.

Waterburis vis dar varosi!

Pasaka apie kacapą.

Chicago rengia didelį šturmą
paskutinėmis dienomis.

Skaitytojai skubina pagelbon.

MENKA SAVAITĖ, BET DUODA DAUG VILTIES.

Si pereiną savaitę, sulyginus su pereiną savaitę, buvo menkoka savaitė, nes naujų šerų suplaukė kiek mažiau negu pereiną savaitę. Bet jeigu ištesės visi priza-dai, kuriuos iš visų pusų mums siūncia, kad "dabar paskutinėmis dienomis pasidarbuosią tiek-ir-tiek", tai per likusias jau tik dvi savaites turėtume tą dvidešimtmukstantinę dienraščio tvirtovę nubombarduoti su didžiausiu triukšmu.

Bet darbo dar yra — ir sunkaus darbo, nes tuos šerūs imti, tai nelyginant kai vokiečius mušti — pusėtinai sunku: jie pats neateina, reik juos pasigauti.

Dabar kada jau prieiname prie galo, tai sukrusime visi. Mės suprantame, kad nekurie jau yra pusėtinai nuilę besidarbuodami. Ypatingai pailgė yra tie, kurie daugiaus yra pasidarbuavę. Net ir mūsų "štabas", berašydamas kas savaitę apie štuos šerūs-ir-šerūs, jau net sau užtrinaus nuo plunksnos ant pirštų užsivairė. O Bet ką padarysi? Tegul bus — mūsų Dienraščiui ant garbės...

Užsitraukim, vyrai, dirzus drūčiau, pasispjauykim delnus ir išdirbė tiek laiko, griebkimės už paskutinio šturmo.

Manote, kad nepadarysim? Anot to dzuko, Džievaži padarysim.

Pasaka-ne-pasaka.

Aš jums per porą mėnesių užlinau akis visą laiką apie šerūs rašydamas. Gal ir nusibodo. Jeigu jums nenusibodo, tai man nusibodo. Todėl mesim šerūs į šalį, o aš jums geriaus tuo-tarpu papasakosiu pasaką apie kacapą. Paklausykite!

Buvo, matote, toks reikalas. Vedėsi kacapas arklį, o ant jo buvo užverstas sunkokas maišas javų.

Eina, vadinasi, kacapas keliu ir vedasi arklį. Arkliui betrak-sint, maišas ėmė nuslido arkliui nuo nugaros ir nukrito žemyn. Reik jį atgal arkliui ant nugaros uždėti. — Pru! Kad tave šimts tokių ir kitokių... užkeikė supykę kacapas. Sustabdė arklį ir, keikdamas, ėmėsi už maišo. Bet maišo sunkaus buta. Nepakeliamas, o kai žmogus piktas, tai ir dar sunkiau išrodo.

Mato kacapas, kad su piktumu nieko nepadarysi; atsiminė, kad popas pasakodavo, jog yra pilnas dangus šventųjų, kurių džiautas yra, kad žmonėms ant žemės gelbėtų, jeigu jų kas moka gražiai paprašyti.

Mūsų kacapas gražiai ir pradeda prašyti. — Šventas Sava mučelninke pomogi (pagelbėk) — sako jis, maišą keldamas. Truputį nuo žemės maišą pakėlė, bet dar toli negana.

— Šventas Ivanai pomogi — žvakutę tau pastatysiu — sušuko kacapas, smarkiau keldamas,

Maišą pakėlė arkliui beveik iki pilvo, bet toliaus ne.

— Šventas Nikola-čudotvorcau, pagelbėk! — sušuko dar didesniu balsu kacapas, trečią sykį maišą keldamas. Jau beveik dakėlė iki nugarai, bet dar negana, ir maišas vėl atgal ant žemės — bumpt!

Pasikasė kacapas už ausies. Daugiaus jau mat ir šventųjų nežinojo, o kita vėl jau jeigu ir past Nikola-čudotvorcas (Stebukladarys) nieko nemačijo, tai kas kitas gali pamačyti?

Susirupino kacapas didžiai. Kas čia bus? Pagalios atsiminė dar vieną išėjimą.

Spjovė vyras į delnus, griebė už maišo ir kai sušukęs visų balsu, maišą keldamas:

— Visi šventi vienu sykiu, pomogite (pagelbėkite)!... Vyras šiuo sykiu maišą taip griebė, kad, pabėjęs jį iki arklio nugarai, ne tik ant nugaros arklio užmetė, bet iš to sinagumo ėmė maišą ir net kiton pusėn arklio permetė...

— Ech! šokiak-tokia jūsų motina, — supykęs tarė kacapas (o jie koliotis baisiai moka), — per daug jau, sako, jūs visi sykiu suėmėt...

Pasaka beveik užsibaigė, bet ne visai. Pabaiga tokia: jeigu ir jūs, vyrai, visi sykiu suimsite tai ne tik "dienraštį ukelsite," bet dar ko gero ir kiton pusėn galite permesti.

WATERBURIS DAR ŠIMTINĖ ATSIUNTĖ.

Pas Jonas Žemantauskas, kuris turėjo savo kreditui jau 66 šerūs surinktus, šią savaitę dar 10 naujų šerų atpyškino iš Waterburio, ir rašo:

"Dienraštį vis tiek įsigysime. Mums dienraštis taip reikalingas, kai ištroškusiam šaltas šaltinėlis.

As ir dar šerų parinksiu ir prisisiūsiu. Kas sako, kad šerų sunku gauti, tai neteisybė. Sunku yra tik išsirengti pačiam šerų parinkti. Kitaip sakant, sunku tinginiui iš vietos išsijudinti. O kaip sykį išsijudinti, tai šliuduoja, kai ant sviesto. Oi aš pasakyčiau, kad šerūs dienraščiui rinkti, tai vis vien; kad šile baravykus rinkti po lietaus. Tik turėk geras akis ir nežiopsok — neapsirinksi.

"Well, Waterburis vis viena s imatos neturi. Bet — dėl Džievo malonės — pasakykit, kas yra su Brooklyn, Philadelphia, Baltimore ir kitomis mūsų "didžiulėmis" kolonijomis? Ar ten tautininkus vanagai išspjovė, ar koks, anot jūsų pasakymo, biesas pasidarė? Džievaž jėms gėda turės buti, jeigu jie ir dabar pabaigof nesukrus.

Na, žiūrėsim dienraščio šturmo biuletenis — jie žingėdus. Paziūrėsim kai paskutinis didelis šturmas nusiseks."

A. Voltas prižada mokėti po \$5.00 kas metas ir įmoka 1.00.
N. Juodviršis prižada mokėti

**COAL CONSUMERS MUST
BUY WINTER SUPPLY NOW**

Consumers must buy their Winter supply of Coal during the Spring and Summer for storage if Production is to be maintained at a maximum and the country enabled to avoid a serious Coal shortage this Winter

H.G. Garfield

U. S. FUEL ADMINISTRATION

50c.; po 25c. prizada mokėti ir įmoka: A. Usevičius, A. Savickis, D. Jokšas, V. Pratavičius, P. Vilaniškis, A. Novikas ir J. Gudiničius; po 10c. prizada mokėti kas mėnuo ir imoka 10c. P. Bugailiškis: birželio mėn. mokėstis prisiuntė J. J. Žilis 11.35

Rochester, N. Y., 15-ats L. N. Fondo Skyrius paėmė Liet. Nepr. Fondo markučių už 5.00

Washington, D. C., Adomas Makaras prizadėjo mokėti kas mėnuo po \$5.00, užmokėjo už birželio mėnesį 5.00

Viso įplaukė Fondan birželio mėnesyje \$561.62
Pinigų buvo Fonde, pagal paskutinę atskaitą \$5,263.98

Viso pinigų yra \$5,825.60
Įsmokėta, kaip parodo paskutinę atskaita \$5,431.61

Iš viso suplaukė į L. N. Fondą 11,257.21

P. Jurgeliutė,
Liet. Nepr. Fondo Sekretorė.
307 W. 30th St., New York City.

Siųskite pinigus už šėrus ŠIA-DIEN. Lai ateinantį savaitę parodo didžiausią rekordą, lai sumuša visas kitas iki šiolei buvusias savaites, kaip šėrininkų skaitliu, taip ir suma.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS SO. OMAHA, NEBR.

Liepos 28 d. buvo pas mus atsilankęs Dr. Šliupas ir p. V. K. Račkauskas, Juos priimta širdingai ir iškilmingai.

Kalbėtojus perstatė publiškai p. A. Poškus, kuris buvo viso vakaro vedėju. Dvi jaunos mergaitės — A. Janavičutė ir Valerija Viršulitė — įteikė svečiams po gyvųjų gėlių buketą.

Apart prakalbą, buvo deklamacijų ir dainų, kurias sudainavo choras po vadovyte T. J. Kinseilenės.

Dr. Šliupo ir p. Račkausko kalbos buvo tokios, kaip jau iš laikraščių teko matyti kitose vietose. Gavo ant kojų užminti ir mūsų socialistai ir mūsų klerikalai.

Po prakalbą Dr. Šliupas, lydimas p. F. Zigmanto, perėjo per publiką parinkti aukų Lietuvos Neprigulmės Fondui. Surinko iš viso \$51.00. Aukavo sekančiai: Alek. A. Zalis \$10.00
Vincentas J. Sabaliauskas ..\$5.00
Po \$2.00 aukavo: Kotrina Janavičienė, Jonas Papika, Pranciškus Zigmantas. Po 1.00: Antanas Poškus, Jonas Rinkus, Juozas Zau-nis, Pranciškus Simkevičia, Antanas Smailis, Kostantas Laučius, Juozas Sakinis, Antanas Snolis, Kazimieras Akromavičia, Antanas Akramavičia, Tamras Kiltinavičia, Jurgis Filipavičia Apaloničia Sabaliausvienė, Jonas Čepskis, Juozas Imavičius, Bernardas Maslauskas, Zarnauskas. Petronėlė Žitvitiene 75 centus; po 50 centų P. Kirvadeikis, J. Armoška, Vincas Uzdavienis, Pr. Sukis, Ar-drius Ukelis, Boleslavas Biliunas, Jonas Bolesauskas, Ona Viršulienė, Alek. Abrašauskas \$1.00
Ona Žalpienė \$1.00
T. M. D. 17 žuopa \$5.00

Smulkiais sumesta \$1.75
Viso surinkta stambių aukų \$49.25

Vivo labo pasidaro \$51.00
Viršminėti pinigai tapo perduoti Dr. Šliupui, kad įteiktų Lietuvos Neprigulmės Fondui.

A. Z.

IS WATERBURY, CONN.

Išplėsimas. Pereitos savaitės ketvergo nakčia šio miesto dalyj, vadinamoj Brooklyn (be-veik vienais lietuviais apgyven-tas), pasitaikė krautuvės išplėsi-mas, kuris, anot vietinių detek-tyvų departamento nuomonės, yra vienas iš įdomiausių atsi-tikimų detektyvų praktikoj.

Kas nors vėlai nakčia, ar anks-ti iš ryto inėjo į Lietuvų Krau-tuvę "Lithuanian Merchandise Corporation", prie 905 Bank st., atidarė "seifą" ir pasiėmė iš ten \$900.00, kuriuos to geležinėj spintoj paliko iš vakaro krau-tuvės manadžierius Ignas Rakau-skas. Rakauskas yra taipgi kor-poracijos išdėminku ir manyta, kad tik jis vienas žino spintos "kombinaciją", t. y. kaip ją atidaryti.

Plėšikai nevartojo jokios jie-gos, nes spinta buvo neišdina-mituota, bet gražiai atidaryta "kombinaciją" būd. Nors geležinė stanga viršų užpačalinių durų buvo nulaužta, bet detek-tyvai surado ženklus, kurie, kaip jie sako, parodo, kad tas darbas buvo padarytas ne iš lauko, bet iš vidaus.

Plėšikai, matomai, inėjo krau-tuvėn per priešakio duris su rak-tu ir, pasiėmę pinigų, truputį padarė betvarkės užpakalį, kad išrodytų lyg įsilaužimas buvo per krautuvės užpakalį.

Kompanijos prezidentu yra p. Antanas Lazdauskas. Jis tą pa-tį rytmetį turėjo važiuoti New Yorkan, bet policija, sužinojusi apie krautuvės išplėsimą, sulaukė jį tuo tarpu nuo išvažiavimo, nesą manyta, kad jis gali būti reikalingas prie tyrinėjimo.

Jis griežtai užsiginė, kaip apie tai praneša vietiniai laikraščiai, kad jis būtų ką nors žinojęs apie pinigų prapūlimą. Lazdauskas buk aiškines, kad jis rengėsi va-žiuoti New Yorkan gauti "some help" ir kompanijos išdėminkas pranešė tą patį. Anot policijos, nei vienas, nei kitas iš šių kom-panijos urėdninkų neišrodė, kad būtų labai susirupinę pinigų žu-vimu.

Anot detektyvų pranešimo, korporacija buvo varoma sulyg ko-operatyviško plano ir joje esą apie 400 dalininkų, kurie esą sudėję po \$25.00 to biznio vary-mui. Sakoma, kad krautuvė da-rė gerą apyvartą.

Dabar detektyvai išsijuošę dir-ba, kad išaiškinus visą šitą "mis-teriją" ir suradus tikrus plėšikus. "W. E. Dem."

IS PHILADELPHIA, PA.

Žingeidus apvaikščiojimas. — Noriu parašyti apie liepos 4 d. apvaikščiojimą. Pangių apvaik-ščiojimų buvo įvairiuose miestuo-se, bet toks svarbus vargiai kur galėjo but, nes vien tik Philadel-phioj buvo pasirašyta 24-rių tau-tų po naują "Neprigulmės Dek-laraciją", kur ir lietuviai pasirašė.

Truputį apie pačia parodą. Ka-dangi p. Chesnul, katalikų atsto-vas Washington, pasiuntė prane-šimus-realiucijas vien tik į kle-bonijas, tai suprantama, kad tik kunigai ir žinojo šį-tą apie 4-tos Liepos apvaikščiojimą iš valdžios pusės. Jie pranešė bažnytinėm "susaidėm" bet tos, nesuprasči-mos dalyko, atmetė.

Apie 8-niom dienom prieš pa-rodą miesto majoras pašaukė vie-ną iš lietuvių, Dr. E. G. Klimą, klausdamas, ar jie dalyvaus pa-rodų. Nuo tada tikėtai aktyvis dar-bas prasidėjo. Į tokį umą laiką beveik nieko iš lietuvių nebuvo galima tikėtis, bet jie "visgi pasi-rodė parodoj labai puikiai. Turėjo apie 4-ris parengtus vežimus (Flo-tus). Pirmas vežimas turėjo sa-vąjį "Laisvę" "Columbia girls", Dėdė Samą, taip-gi Birutę su Vai-delutėm, Antras vežimas taip-gi Dėdė Samą, Lietuvos kunigaikštį Vytautą, Krivų-Krivaitį su Vai-delutėm, rusianam amžiną ugnelę. Trečias vežimas reprezentavo, kaip sutaupinti maistą, už kurį lietuviai gavo labai gražų padėkavojimą nuo vėšininko taupymo maisto administracijos. Ketvirtas vežimas ir vienas iš įspūdingiausių, kuris labai daug gavo pagyrimų nuo amerikoniškos publikos, buvo ve-žimas, perstatantis moderniskus laikus. Jame buvo parengtas tik-ras kalėjimas, įmesta su iaušikais rubais kelios moterys, ir aplinkui sargyba-kareiviai su durtuvais ir kardais. Iš šonų ir galų parašai "Mės kovojame už Lietuvos luo-syog", "Mės norime laisvės", "Jei kaizeris išloštu gausi tą patį" ir t. t. Tarpe tų vežimų ėjo vaikučiai, mažos mergaitės, moterys ir apie 6000 lietuvių.

Paroda tęsėsi apie 3 valandas, ir ant galo reprezentantai tau-tų, dalyvavusių parodoj, po 5 žmones nuo kiekvienos tautos, susirinko "Independence Hall" Neprigulmės bės salėj, kur akyvaizdų taip vadi-namų "Councilmanic Committee" (Miesto Tarybos Komiteto) per-klaudė Brown buvo šaukti atsto-

vai tau-tų pasirašyt ant naujos Neprigulmės Deklaracijos, už tau-tų liuosybę ir demokratiškumą. Ceremonijos atsibuvo ant tų pačių stalų ir kėdžių to pat vie-toj, kur Jurgis Washingtonas ir kiti reprezentantai 13-kos koloni-jų pasirašė už Suvienytų Valstijų neprigulmės 1776 m. Paskui tie reprezentantai turėjo eit ant pra-kalbų, kurios buvo suregtos ten pat Neprigulmės Skvere, po at-viru dangum. Ten buvo perskaityta Neprigulmės Deklaracija Suvienytų Valstijų ir taip-gi ši naujoji "Neprigulmės Deklara-cija" su 24-rių tau-tų parašais. Ten buvo induota tam tikros to-blyčios su užrašais tautos vardo ir buvo išaukiamas kiekviena tau-ta paeiliui ir atstojimu ir pakelimu dešinės rankos, podraug pakeli-mu augstyn savo tautos užrašo, turėjo prisiekti už savo tautos liuosybę. Nuo lietuvių buvo šie atstovai: Dr. E. G. Klimas, J. V. Grinius, D. Bajerinas, Jurgis Ju-koševičius, A. Užumekis. Po pri-siegių, Neprigulmės salės bok-sė, kiekvienai tau-tai po kartą muštė varpas, kaip ženklas, kad kaip Suvien. Valstijoms buvo paskelbta varpo mušimu neprigul-mybė, taip ir dabar šiom tautom varpo mušimu yra skelbiama ne-prigulmė.

Toji nauja "Neprigulmės Deklaracija", bus per Suv. Val-stijų valdžią išsiuntinėta po vi-šą pasaulį visoms valdiškoms įstai-gom (Ambasadoms ir t. t.). Tamė mės lietuviai matome labai didelę svarbą šio apvaikščiojimo, nes čion lietuvių vardas tapo ne-išildinamai užregistruotas, ir pri-skaitytas lygiai prie visų tau-tų, laisvės reikalaujančių. Šių cere-monijų, tapo nuimti judomi pa-veikslai per Suvienytų Valstijų fotografus, ir tie paveikslai bus rodomi visose šalyse, parodant kiek tau-tų pasirūpino kovoti už sa-vą laisvę ir demokratiškumą.

Paroda ir tos visos ceremonijos užsibaigė apie 2 val. 30 m. po piet. Paroda užsibaigė, bet pašaliniai politikavimai dar ne. Nors kle-bonijos su darbu prie parodos ga-lima sakyti neprisiėjo, bet po parodai norėjo iš to pasinauodoti. Draugystės, dalyvavusių parodo-jų, nutarė parengti prakalbas, idant tą visą įspūdį tos taip ne-paprastos ceremonijos kuoplačiai paskleisti lietuviškai visuome-nei. Apart vietinių kalbėtojų, nu-tarta pakviesti kun. J. Žilinską ir stud. A. Stdikulį. St. Bejerinas (ne tas, ką pasirašė ant deklaraci-jų) apsiėmė pakviesti kun. Žilin-ską. Čia pat susirinkime tapo su-rašyta kun. Žilinskui "Night let-ter", kurį Bajerinas turėjo ta-pat vakarą ir pasiųsti.

Bet tas džentelmonas, vietoj eiti į telegrafo stotį, nubėgo į kleboniją ir sako, kad Tautos Fon-das turės diides prakalbas, bet reikia kalbėtojų. Klebonas žinoma tuoj iš savo pusės rekomenduoja kun. Kaulakį, o apie kun. Žilin-ską tai nuodėmė ir kalbėti iš sa-

kyklos ir apskelbia, kad bus dide-lės Tautos Fondo prakalbos. Toj triksis išgirdus, rengimo komisija praneša, kad bus ne Tautos Fondo prakalbos, bet draugių, kurios dalyvavo apvaikščiojime 4-tos lie-pos. Kunigai, išgirdę tokių naujie-jų pasirašė už Suvienytų Valstijų neprigulmės 1776 m. Paskui tie reprezentantai turėjo eit ant pra-kalbų, kurios buvo suregtos ten pat Neprigulmės Skvere, po at-viru dangum. Ten buvo perskaityta Neprigulmės Deklaracija Suvienytų Valstijų ir taip-gi ši naujoji "Neprigulmės Deklara-cija" su 24-rių tau-tų parašais. Ten buvo induota tam tikros to-blyčios su užrašais tautos vardo ir buvo išaukiamas kiekviena tau-ta paeiliui ir atstojimu ir pakelimu dešinės rankos, podraug pakeli-mu augstyn savo tautos užrašo, turėjo prisiekti už savo tautos liuosybę. Nuo lietuvių buvo šie atstovai: Dr. E. G. Klimas, J. V. Grinius, D. Bajerinas, Jurgis Ju-koševičius, A. Užumekis. Po pri-siegių, Neprigulmės salės bok-sė, kiekvienai tau-tai po kartą muštė varpas, kaip ženklas, kad kaip Suvien. Valstijoms buvo paskelbta varpo mušimu neprigul-mybė, taip ir dabar šiom tautom varpo mušimu yra skelbiama ne-prigulmė.

ČAINAMANO BĖDOS.

Kaizeris (skalbejas) nutiesė gražias "linijas" ant Vakarų fronto. Užėjo gen. Foch'o šturmas ir trauko kaizerio visas linijas. Nedyvai, kad jis susirupinęs.

tytinius scrantoniečius užsėdėti mėsine mokestim Lietuvos reika-lams.

Prakalba neapsiejo ir be inci-dento. Dr. Šliupo prakalba bu-vusiems ten socialistams nepati-ko. Bet kuomet kalbėtojas pa-tėmijo, kad apart kitų įstaigų, Lietuvoj dar turės būti ir ligo-nbučiai sergantiems "proto liga," tai socialistai tą paskaitė sau priekaištu ir įsijėdė. Vienas to-kių "bolševikų" pakilo, ir sako: "Mės nenorim jūsų Lietuvos Jūs, tautininkai, pristeigsite Lie-tuvoj beprotnamių, tai galite eit ir gyventi ten, jeigu jums patin ka beprotnamai."

Svetainėje kilo užimas ir ler-nas. Ir iš šalies žiūrint, išrodė kad tikrai kaip kam iš tų triukšmadiarių ligo-nbutis beveik ir ne-būtų pro šalį.

Svečias

IS SAN SOUCI PARK, PA.

Rugpjūčio 1 d. SLA. Septin-tasai Apskritys parengė išvažia-vimą, kurio pelnas buvo skiria-mas Lietuvos reikalams.

Iš visos Scrantono ir Pittstono apieilinkės prisirinko apštus bu-ty's žmonių—galėjo būti virš 2,000 žmonių.

Si vieta yra labai graži, pilna įvairių vasarinio sezono pasilin-k-sminimų.

Juodukas.

IS SCRANTON, PA.

Prakalbos su skandalu. Rug-jūčio 4 d., Auditorium svetainėj, vietinė 30-toji SLA. kuopa su-rengė prakalbas. Kalbėtojas bu-vo p. J. O. Sirvydas iš Brooklyn ir vietinis, Dr. Šliupas.

Abudu kalbėtojai savo prakal-bose apibūdino savo kalbose mu-sų abelcus tautinius reikalus ir mūsų politiškių partijų progra-mus.

Sirvydas stengėsi prirodyti, kad pastaruojų laikų mūsų tarp-srioviniai vaidai lyg kad daug būtų sušvelnėję. Tas esą matyt, kaip iš švelnesnio tono mūsų ko-respondencijose, taip ir įvairiose diskusijose. Tokiu keliu einant, sakė kalbėtojas, mes einame prie bendro darbo, prie bendro tikslo, kuriuo šiandien yra ne kas kitas, kaip Lietuvos išliuosavimas.

Dr. Šliupas kalbėjo apie visas tris mūsų politiškas partijas — apie tautininkų, klerikalų ir so-cialistų partijas. Jis išreiškė nuomonę, kad tautininkų partija eina tikriausiu keliu kaip prie Lietuvos išliuosavimo, taip ir prie lietuvių buvio pagerinimo.

Apie kitas srioves jis taip pa-sakė: klerikalų partija stato sa-vo luomo reikalus augščiaun už tautos reikalus, o socialistai vėl stato savo teoriją—socializmą augščiaun tautos reikalų ir todėl jie šliejasi dabar prie Rusijos so-cialistų, kurie pridirbo Rusijoj anarchijos ir kurion jie norėtų ir Lietuvą įtraukti. Tas esą ne-gerai, ir Lietuva negali tikėtis sau jokių geradėjųsių iš Rusi-jos pusės.

Dr. Šliupas ragino taipgi vie-tinius scrantoniečius užsėdėti mėsine mokestim Lietuvos reika-lams.

zioja daugybė žmonių į Wood-boro apieilinkes uogauti, nes ši-met labai daug yra aviečių; lie-pos 27-tą čia buvo net 105 žmo-nės suėję ir suvažiavę ir pasako-jama, kad turėjo net 160 viedrų aviečių prisiuogavę.

Woodboro miestelyje yra apie 40 namų. Dauguma jų buvo prastame padėjime. Tik dabai lietuvių korporacija, paėmus į savo rankas miestelį, jau daugelį namų pataisė. Trumpame laike žada visus pataisyti ir dar naujų pridavoti, ir stengsis visą mie-stelį lietuviais apgyvendinti.

Laikė dviejų paskutinių mėne-sių apsigyveno čia šie lietuviai: 1) P. Paliulis, atidarė hotelį su restauracija ir užlaiko vasarna-nius atvažiuosius čia ant va-cacijų svečiams; 2) Kaz. Stul-gaitis ir Teodoras Urbas atidarė visokių daiktų krautuvę (Mer-chandise Store); 3) J. Sinkus ir J. Slikas, kurie yra atstovai mi-šėtos Liberty Land kompanijos ir užlaiko real-estate ofisą, pa-lavinėja miestelio lotus su na-nais ir aplinkui esančias žemes-armas. Apart viršminėtų lietu-vių dar sekantieji gyvena Wood-boro: A. Vainauskis, A. Vaiči-anskis, L. Kukuraitis, J. Bor-us, V. Vaitkus, K. Z. Tolis, J. Paulius, A. Glebas, L. Krikščiu-nas, V. Gilis ir dar daugelis kitų turi savo farmas aplinkui mies-telį.

Šįmet apie mus derlius atrodė labai gerai: kviečiai, rugiai, žir-niai, miežiai, bulvės, dobilai ir visokios daržovės uždėrojo ir iš-fisko galima spręsti, kad far-me-jai turės gražaus pelno.

Woodbore Gyvenantis.

IS HARTFORD, CONN.

Rugpjūčio 4 d. vietinė 124-ta SLA kuopa linkė savo paprastą mėsinių susirinkimą YMCA. sve-tainėje. Tarp kitų nutarimų pa-larytas ir toks nutarimas, kuris ietos lietuviams duoda progą prisirašyti prie šios kuopos tik už pusę paprastos įžanginės mo-cesties. Bet tuomi reikia pasinau-loti tuojaus, nes tokia proga su-eikta tik nuo rugpjūčio 4 d. iki rugsėjo 1 dienos šių metų.

Apie Susivienijimo Lietuvių Amerikoj naudingumą nėr ko laug kalbėti. Visi tai žino, o jeigu kas nežino, tai turėtų žinoti, nes nežinodamas pats sau daro skriaulą. Todėl būtų labai geistina, kad Hartfordo lietuviai tuomi pasinau-lotų ir šį mėnesį prie 124-tos kuopos pristotų. Visas žinias gali-na gauti ir prie kuopos prisirašyti per p. A. Volungevičių, 17-19 Lawrence St.

Ateinantis kuopos susirinkimas bus 1 d. rugsėjo YMCA. svetai-nėj (num. 202) ir ten bus pasku-tinė proga prie SLA. prisidėti palengvintomis išligonimis.

J. G.—tis.

Zinios-Zineles.

Baltimore, Md.

Rugpjūčio 19 d. čia prasi-deda Liet. R-Kat. Federacijos kongresas. Jame dalyvaus atsto-vai nuo įvairių liet. katalikiškų organizacijų, iškyrus Liet. Vy-čius, kurie savo seimą nutarė laikyti Clevelande.

Kongreso posėdžiai atsibuvo vie-tinės lietuvių parapijos svetainėj, 1000 Broadway, Albany, N. Y.

Darbai iac nelabai esą geri ir daugelis lietuvių išvažiuoja kitur geresnių įieškoti.

Youngstown, Ohio.

Liepos 21 d. čia atvyko kun. D. F. Alinskas, paskirtas satv-rimui čia lietuvių parapijos. Vie-tiniai lietuviai tarinai apie nupir-kiama vienos protestonų bažny-čios. Kun. Alinskas, kaip jis sakė, pavesta yra ir lietuvių kolonija Akron, Ohio, kur taipgi tveriam lietuvių parapija.

Brooklyn, N. Y.

Sulyg "Gauso" pranešimo "Laisvėje" buvusį padarytą kra-ta ir "vėliaus buvo suareštuotas jos vedėjas." Vėliaus vedėjas bu-vo paleistas. Kratos priežastim bu-ty tai, buk "Laisvės" spaustuvejė dirbęs kaž-koks "slakeris," t. y. nuo karciviavimo besislapstantis.

So. Brooklyn, N. Y.

Jureiviai sugavę čia milži-nišką "geležinę varlę," arba "če-repoką." Ji esanti apie keturių pėdų ilgio ir sverianti apie 400 svarų. Šitas "submarinas" atke-liavo į Brooklyn pakrantes iš Atlantiko jurių. Jureiviai turėjo dikčiai darbo, kol užnėrė virvę ant kojos ir ištraukė krantan. Nugabeno ją į New Yorko Ak-variumą.

Cambridge, Mass.

Iki šiolei iš šios lietuvių ko-lonijos išėjo Dėdei Samui tarnauti 80 jaunų lietuvių.

Iki šiolei buvęs čia klebonu kun. Krasnickas tapo iškeltas. Jo vieton atkeltas kun. Juškaitis.

Darbai čia eina gerai. Lietuviai, mokantieji dirbti prie mašinų, už-dirba esą nuo \$35 iki \$100 į sa-vaite.

New Philadelphia, Pa.

Vietinė SLA. 187-ta kuopa larvo surėngusi smagų išvažiavi-mą į graižę. Buvo svečių iš Ma-hanoy City ir Pottsville, — tarp jų ir Centralinis SLA. prezidentas, p. Stasys Geguzis. P-no St. Bu-loto sumanymu sumesta \$17.55 aukų Lietuvos Neprigulmės Fondui.

Brooklyn, N. Y.

Lietuvių biznis paugėjo įtai-symu naujos lietuvių kvietkinyčios prie 433 Grand St., kurios sav-i-ninku yra V. J. Olišauskas. Juozas Levandauskas atidarė nau-ją graborišką įstaigą prie 78 So. 2-nd St.

Shenandoah, Pa.

Antanas Salukas randasi Ashland ligo-nbuty. Jis tapo pei-ltu supjaustytas. Už tai kaltina-mas yra W. Kutkauskas, kuris yra po areštu.

Krintanti anglis užmušė Jo-ną Nedovskį Kohley Rn kasyk-lose. Velionis buvo 41 metų am-žiaus; paliko našlę su ketureis vaikais.

Mahanoy City, Pa.

Ang. Ausriutė, 17 metų mergina, tapo sunkiai suzeista, kuomet ant jos užsėko automobi-lius. Apart kitokių žaizdų, koja tapo sulaužyta. Ligonė randasi Ashland ligo-nbuty.

Mahanojaus kasyklose nuo eksplozijos tapo apdegintas Pet-ras Metkevičius.

Worcester, Mass.

Iškilęs gaisras sunaikino Kar-pavičiaus tvartus, sykiu ir vieną automobilį. Karpavičiaus nuosto-liai, sakoma, siekia daugiau tūk-s-tančio doliarų, neskaitant auto-mobiliams.

Nelaimingas atsitikimas ant gatvėkario nulydėjo į kapus lie-tuvių J. Jančauską.

So. Boston, Mass.

Vietinės kai-kurios draugi-jos įsteigė lietuvių mokyklą vardu Lietuvos Istoriko "Simano Dau-kanto Mokykla." Joje žadama mo-kyti: lietuvių kalbos, rašto, Lietu-vo istorijos ir t. t.

Harvey, Ill.

Vietinis lietuvių klubas esą nutaręs uždėti po \$2.00 baumės kiekvienam savo nariui, kuris da-lyvautų vietinių lietuvių socialis-tų parengtuose baliuose. Priežastis tam esanti tame, kad lietuvių so-cialistų kuopa atsiskė dalyvauti liepos 4 d. "Neprigulmės Die-nos" apvaikščioime.

Valparaiso, Ind.

Lietuvių moksleivių skaičius vietiniam universitetui sumažėjo. Nesutikimai tarp čia esančių lie-tuvių, užsiimančių politika, taip-gi džiuginti negali.

Taylor Spring, Ill.

Vietinėse angliakasyklose tapo užmestas Petras Mejeris. Velionis buvo nariu SLA. 78-tos kuopos.

Pittston, Pa.

Iš vietinės lietuvių parapijos iki šiolei išėjo 200 lietuvių jauni-mo tarnauti kariuomenė. Vietinė lietuvių bažnyčioj iškabinta "Tar-nystės Vėliava" su 200 žvaigždžių.

Apžvalga.

ATSARGIAU.

Gaudami retkarčiais vieną kitą numerį lietuviškų laikraščių iš Vilniaus, arba ir iš Anglijos „Is-eivų Draugė“, kuris kitą syk paduoda žinių gauti iš Lietuvos, mes paduodame iš jų kuone visas žinias Amerikos lietuviams, ištroškusiems žinių apie Lietuvą.

Vienok su tokiais žiniomis reik apsieiti labai atsargiai. Jau pereiname „Lietuvos“ numerį (skaitykite redakcijos straipsnį „Dėlei Žinių iš Lietuvos“) mes padarėme pastabą, jog iš tų žinių, kokias mes gauname iš Lietuvos laikraščių, leidžiamų po vokiečių priežiūra ir cenzūra, mes negalime turėti nei vidutiniskai teisingo supratimo apie tikrąjį dalykų stovį Lietuvoje. Ir paaiškinome, kodėl negalime turėti. Todėl, kad vokiečiai neleidžia laikraščiams nieko tokio ne tik talpinti, bet nei užsiminti apie tai, kas parodytų jų žiaurų šeimyninkavimą Lietuvoje.

Tas jau suprantama ir aišku, kai diena. O vienok pasitaiko, kad neįmanoma tai nesupranta.

Nesuprato to, ant nelaimės, ir autorius straipsnio, tipusio „Is-eivų Draugė“, kurio dalis buvo spausdinta ir „Lietuvoje“. Ten autorius, beskaitydamas Lietuvos laikraščiuose žinias apie mokyklą, apie naujus kelius ir ypatingai apie rengiamus vakarus (vienintėliai beveik dalykai, apie kuriuos Lietuvos laikraščiuose leidžiama rašyti), išsivaizdina sau, per tuos vokiškos cenzūros akinius žiūrėdamas, kad Lietuvoje turi būti neperblogiausia, kad Lietuvos žmonės pinigų baisiai daug turi, etc.

Tokios išvados, viena, yra nepatvirtotos, o antra jos yra nuodas, mirtinas nuodas. Ir lietuvių privalo tokios nuomonės, kaip didžiausio nuodo, saugotis.

Kodėl? Todėl, kad tai yra vanduo ant vokiško malūno, t. y. vokiečiai kaip sykis norėtų, kad tokia nuomonė įsigyventų ne tik tarp Amerikos ir kitų šalių lietuvių, bet ir tarp tautininkų.

Antra, todėl, kad tokios nelėmtos nuomonės įsivyravimas nepaprastai pakenktų lietuvių ir Lietuvos reikalams. Jeigu lietuvių būtų tiek kvailių, kad į tai tikėtų, tai, suprantama, tas užmigtų juose norą rinkti aukas ir darbuotis palengvinimui padėjimo nukentėjusių nuo karės lietuvių. Jau vienas tas būtų lietuviams milžiniškas smūgis.

Bet kitas smūgis būtų dar didesnis. Tokiai nuomonei besiplatinant, ką apie lietuvių galėtį pamanyti tautininkai? Jie turėtų prieiti tik prie vienos išvados, — būtent, kad lietuvių yra pro-vokiečiai. Tas gi užduotų mirtiną smūgį Lietuvos nepriegulmybės klausimui, nes ar galima būtų tikėtis, kad tautininkai užpėmės savo išlieto kraujo liuosuotą tautą, kuri pati lenda į vokiečių prieglobstį?

Mes, lietuvių, žinome kaip mūsų broliai myli ir gali mylėti savo amžiną prišą teutoną. Mūsų tautos istorijos kuone didesnis, baltis, neatlaidžią kovą su tuetuojančiais. Lietuvių tautos didžiausias pavojus nuo amžių buvo iš vakarų, iš vokiečių pusės. Ištautinta Prūsų Lietuva ir šiandien yra kaip tas atdaras lietuvių tautos dalies kapas, primenantis lietuviams, kas ir su jais atsitiktų, jeigu ir juos žiaurus likimas įstumtų kada nors į desperatišką vokiečių glėbį. Lietuvių tai žino ir su širpūliais nuo tos minties kratosi.

Bet to nežino kitos tautos. To nežino tautininkai. Tautininkai sprendžia ne pagal lietuvių širdies, kurios jie iki šiol neturėjo progos pažinti. Jie sprendžia daugiausiai iš tų paviršutinių žinių, kurios telpa apie lietuvių laikraščiuose.

Ir iš čia aišku, kaip lengvai neatsargus, neapgalvotas straipsnis mūsų nekurių „gražiausių“ gali pridribti neapšakomus bėdies lietuvių, ms ir jų tautiniams reikalams.

ANGLIJOS PREMIERO KALBA APIE KARĘS STOVĮ.

Anglijos parlamentas pertraukia savo posėdžius iki vasaros galui. Iš tos priežasties Anglijos premieras Lloyd George pereinamas savaitės seredoj laikė parlamente ilgą kalbą, kurioj jis nuodugniai išdėstė ir paaiškino dabartinį dalykų stovį kaslik karės.

Premieras pirmą syk atvirai pranešė, kad šį pavasarį, kuomet vokiečiai pradėjo savo ofensyvą kovo mėnesio pabaigoj, tautininkai buvo dideliame, labai dideliame pavojui. Bet dabar, sakė premieras, tautininkų stovis žymiai pagerėjo. Nors pavojus dar nėra visai perėjęs, bet tautininkų padėjimas, sakė jis, yra labai geras ir dabar jau nėra jokios abejonės, kad tautininkai karę išsės.

Kaip Rusijos Dalykai Išrodė.
Kalbėdamas apie Rusiją, premieras Lloyd George sakė sekančiai:

„Manymas, buv Didžioji Britanija yra priešinga demokratiškai Rusijos valdžiai, nesutinku su tikru dalykų stovu. Mūsų papročių vidumet buvo turėti reikalus su d. facto [t. y. su esančia, nors ir nepripažinta formaliskai] valdžia, bet yra negalima pažinti nei nuopretis iš dienos dienos, kas gi yra per valdžia tūlam kaime plačio, Rusijos teritorijoj.

„Mes neturime mažiausio noro klistis į Rusijos žmonių reikalus ir tikrai neturime jokios intencijos primesti jiems kokią nors ypatingą valdžios formą. Bet, kuomet mes maome Vokietiją vartojančią savo autoritetą dideliuose Rusijos plotuose ir išnaudojančią juos su skriauda tautininkams ir dargi priešai pačių žmonių norą, tai mes kaip ten nebūtų, manome, kad Rusijos žmonės privalo turėti laisvę patiems apie save nusispręsti.

„Rusijos žmonės priešinsai Vokietijos įsikisimui ir vis daugiau ir daugiau įsikišio“ pagelbos nuo tautininkų. Mes nesvyruosim tą pagelbą jiems suteikti, kuomet tik tas bus galima.

Čecho-Slovakų Istorija Rusijoj.

„Čecho-slovakų judėjimas — tėsė toliaus premieras — yra pažymėtina nepaprastai. Vienatėliai čecho-slovakų noras yra išeiti iš Rusijos ir atvykti į vakarų frontą, idant kovoti su tautininkais. Jie nenori dalyvauti Rusijos politikoje. Viskas, ko jie nori, yra tik išvažiuoti, ir jie prašė mus suteikti jiems laivų. Mes pasirūpinom padaryti kas buvo geriausia galima, bet mes neišnaudojame šito čecho-slovakų biznio kišimuisi į vidurinius Rusijos reikalus.

„Bolševikų valdžia, beabejonės elgdama po vokiečių prievartą atsisakė leisti čecho-slovakams išvažiuoti per Archangelšką ir Vladivostką. Jeigu čecho-slovakai labar yra pačių centru priešingo bolševikų valdžiai veikino, tai bolševikų valdžia gali tik save o ne ką kitą, už tai kaltinti. Čecho-slovakai labai geidžia išvažiuoti iš Rusijos ir negalima jų kaltinti, kad jie priima pagelbą iš visur, kur tik jie gali.

„Mums pasakojama, kad Sibėrija esanti bolševikiška, bet jeigu taip, tai kodėl Sibėrija nerėmė bolševikų valdžios? Bolševikai nerėdėjo gauti Sibėrijoje užtekintą vyru, kad sudaryti iš jų šiek tiek padorą armiją, ir jie turėjo ponaudėti vokiškus ir austriškus belaisvius, idant užpulti ant čecho-slovakų ir neleisti jiems dasigauti iki Vladivostoko.

„Aš noriu tą parodyti aiškiai, nes girdėjosi kritikavimų žingsnio kurį Suvienuytų Valstijų prezidentas padarė sykiu su Japonija — būtent nusprendimą pasiųsti į Vladivostką kariškas jėgas, kurio šgelbėtu čecho-slovakus iš bėdos kuri jiems pasidarė todėl, kad tapo suorganizuota vokišku karė belaisvių kariūmenė su tikslu užkirsti čecho-slovakams kelią į užgriebtį juos.“

Ką Vokiečiai Buvo Padarę.
Kalbėdamas apie dalykų stovį ant vakarų fronto, premieras labai plačiai šitą reikalą apipiešė. Parp kitko jis pasakė, kad Anglija trenkė šiton karė visos savo

imperijos galybę. Viena tik Britanija pasatė nemaziam kaip 6,250,000 kareivių ir didesnę jų dalis buvo surinkta iš liuosnorių, kas yra vienintėlis ir 1-as atsitikimas pasaulio istorijoj. Jeigu Suvienuytų Valstijos, įsakuotų kariūmenėn tokį pat skaitlių vyrų proporcionališkai su savo didumu, tai Amerika turėtų beveik 15,000,000 vyrų armiją. Anglijos kolonijos pristatė 1,000,000 kareivių, o Indija pristatė 1,250,000 vyrų.

Kalbėdamas apie šiu metų ofensyvą, premieras taip pasakojo: „Kuomet prasidėjo vokiečių ofensyvas kovo 21 d., prieš tautininkus stojo musin pat vokiečių armijos žiedas; jų kariūmenė buvo pasilėjusi ir specialiskai prieš šito didelio smugio prisirengusi, kuomet francuzai ir britai buv pailse nuo ilgai laukiamo ofensyvo. Tikėtasi, kad iki pavasario diktokos Amerikos jėgos pasiekėms fronto, bet istikrųjų kovo 21 d. ant musio linijos buvo tik viena amerikų divizija, nors ir ar 4 divizijos buvo užpakaly linijos ir jos tapo partrauktos į atakui prasidėjus.

„Pirmiausiai vokiečių armija įgijo pusėtinų laimėjimų ir mēturėjome pavojingų momentų — labai pavojingų momentų. Tie kurie daugiausiai žinojo apie dalykų stovį, buvo daugiausiai susirūpinę.

„Mūsų nuostoliai vyrais ir medžiaga, o taipgi ir belaisviai, buvė likę. Antas vokiečių smugėgaišo taip gerai kaip nuverst britišką armiją, bet pirm negu mūsų spējo užsibaigti, į dvi savaites, mes permetėm skersai kanalą [iš Anglijos Francuzijon] 260,000 naujų vyrų, o į mėnesį laik — 350,000 vyrų. Vieton kiekvienos kanuolės, kurios mes nustojome, vieton kiekvieno kulkasvaidžio, buvo pristatyta nauja kanuolė ir naujas kulkasvaidis. Ne tik nuostoliai mūsų buvo padegti, bet skaitlius tapo net padidintas.“

Giria Amerikonus.

Užsimindamas apie Amerikos armiją, premieras pasakė, kad yra dvi svarbiausios priežastys, kurios užtikrino tautininkams dabartinį jų pasisekimą. Pirmą priežastį — greitumas, su kuriuo anglai padengė visus savo nuostolius naujais kareiviais ir nauja amunicija, antra priežastis — greitumas, su kuriuo Amerikos kariūmenė tapo pargabenta Europon.

„Šitos dvi priežastys — sakė premieras — yra svarbiausios dalyje vokiško apsirovavimo. Vokiečiai apskaitliavo, kad mes negalėsime padengti savo nuostolių ir kad Amerikona negalės būti pargabenti. Paziūrėkit, kas atsitiko.

„Vasario mėnesį amerikona atgabeno, aš manau, 48,000 vyrų Sausio mėnasyj buvo atgabenta dar maziam ir vokiečių stabas, kuris, kaip rodos, yra pusėtinai gerai painformuotas, priejo prie išvados, kad yra teisybė, jog mes neturim vyrų ir jeigu jie žinojo ir apie tai, kiek amerikūnų buvė iki tam laikui pargabenta ir kad mes neturim užtekintai laivų, tai tautininkų armijū sunaikinimas buvo užtikrintas.

„Dabargi kas atsitiko? Netrukus smugio 21-mo kovo Anglų valdžia padarė specialį atsiliepinimą prie prezidento Wilsono prisiųst šion pusėn kareivių — net jeigu jie dar nebuvo ir į divizijas suformuoti, su tuo tikslu, idant juos brigaduoti [sumaišyti] su angliais kais ir francuziškais pulkais.

Prezidentas Wilsonas atsakė atgal grįžtančia pačta. Tas buv uojujas padaryta.*** Aš nepameinu, kiek tukstančių kariūmenės tų pargabenta nuo to laiko, daužiausiai Anglijos laivuose, Liepos mėnesį 305,000 amerikūnų tapo pargabenta, iš jų 188,000 Anglijotais.

„Kiežvienas žino, kaip puikiai ita amerikūnų kariūmenė kovojo. Ne vien tik, kad jie kovojo drąsiai, — kiekvienas to tikėjosi nuo Amerikos armijos. — bet jie kovojo su išlavintu gabumu, kokio niekas, niekadus nesitikėjo, neigū turėjo teisę tikėti.

„Kareiviai yra mūsūs, bet oficerai, kurie siap-ar-taip paėmus, visgi nėra išlavinti oficerai papras-toj to žodžio reikšmėj, — aficerai parodė tokius gabumus ir dalykų pažinojimą ir tokią vadovystę kareiviais, kad vargiai galima buvo tikėtis to nuo vyrų, neturėjusių diktokos praktikos karėj.“

Taikos Pageidaujama, bet—
Kalbėdamas apie tai, ar yra dabar kokia nors proga karės užba-

gimui, Lloyd George pasakė, kad taikos visi tautininkai nori, bet taikos teisingos ir pastovios.

„Mes nenorime — sakė jis — idant šita, ar ateinanti gentkartė turėtų vėl pereiti per panasias baisenybes. O kad taika būtų pastovi, ji privalo būti teisinga.“

Tokios taikos, sakė premieras, negalima padaryti patol, pakol Vokietija valdo militaristų klką.

Bolševikiška Diplomacija.

Atsimeiname, kaip kilus Rusijos revoliucijai kilo podraug ir šauksmai bei reikalavimai panai-kinti taip vadinamą slapta diplomaciją, kuri, be abejonės, nėra pergeriausias dalykas.

Daugiausiai apie tai šaukė, žinoma, bolševikai, kurie ėjo vardan „lygybės, brolybės, laisvės“ visiems.

Bet tą jie darė, pakol jie patis aturėjo savo raukose valdžios. Kuomet jie ją gavo, jie padarė ir tokių dalykų, kokių net jokia „kapitalistiška“ diplomacija neįsirdisda daryti.

Apie jų pasielgimą su laikraščiais, apie laikraščių konfiskavimą, apie žinių falsavimą, apie areštavimus ir skerdimus po viliokiomis priedangomis savo politistų priešių, net sau artimų socialistų, mes jau esame girdėję.

Dabar girdime ir apie tai, kaip jie elgėsi su atstovais kitų viešpatijų, Rusijos tautininkų, — tame skaitliuje ir su Amerikos atstovu, ambasadorium Francis.

Telegramas iš Vologdos, kur buvo tautininkų atstovai persikėję iš Petrogrado, paduoda žinių, kodėl tautininkų atstovai turėjo išvažiuoti iš Vologdos į Archangelšką, o paskui net į Kandalaską, šiaurinėj Laplandijoj.

Priežastis jų išvažiavimo buvo ta, kad bolševikai prisipyre reikalavo, kad tautininkų ambasados persikeltų pas juos į Maskvą. Tuomi bolševikai norėjo priversti tautininkus, kad jie pripažintų bolševikų valdžią legaliską, nors jie (bolševikai) išpradėję ir spjūdėsi kad esą juos tas visai neapeina.

Tautininkų atstovai atsiskakė tokį jų reikalavimą išpildyti, pamatuodami tuomi, kad jie negalėi būti viename mieste, kur šeiminkauja vokiečiai. Bolševikai gi aiškino, kad esą jie reikalauja ambasadų perkėlimo iš Vologdos todėl, kad esą jie mano, jog netrukus Vologdoj bus centras kontr-revoliucijinių tukilimų.

Yra labai žingeidus paskutinis Amerikos ambasadoriaus Francis pranešimas, pasiųstas Čicerinui, bolševikų užrubežio reikalų ministeriui. Jis jame rašo taip:

„Jūsų telegramas su išreiškimu draugiškų jausnų tautai, kurią aš atstovauju ir noras iš jūsų pusės palaikyti ryšius su mano tauta yra apvertinamas, bet jūs leisite man pasakyti, kad jūsų apsiėjimas su manim, kaippo šios tautos atstovu, nesutinka su šiais jūsų išreiškimais.

Bolševikai Nepristato Telegramų.

„Nors aš susilaikydavau nuo kaisimais į vidujinius Rusijos reikalus, vienok aš skaičiau Rusijos moneis dar vis tebesant mūsų alkininkais ir daugiasu negu vieną sykį šaukiausi prie jų, kad susivienytų su mumis atrėmimui bendro priešo. Aš, apart to, daug sykių patariau savo valdžiai pasiųsti maisto palengvinimui Rusijos žmonių kentėjimo ir prisiūtį žemdirbystės įrankių.

„Beveilinis telegramas išsiųstas iš Washingtono liepos 14 d., ir gautas Maskvoje, buvo pristatytas man po pusiaunakčio, liepos 24 d. Jame buvo pranešta, kad jokios žinios nuo manęs mėnesį [Washington] nuo birželio 24 d., išskyrus vieno kablelio, išsiųsto per Archangelšką liepos 7 d. su pranešimu apie užmušimą Vokietijos ambasadoriaus; minėtas Washingtono telegramas toliaus pranešė man, kad departamentas [Washington] telegrafavo man tankiai ir plačiai. Aš negavau nuo savo valdžios jokio kablelgramo, kuris

buvo išsiųstas po liepos 3 d., išskyrus dviejų beveilinių telegramų, kuriuose klausiasi manęs, kodėl jie negauna jokių žinių nuo manęs. Aš-gi buvau telegrafavęs plačiai kiekvieną dieną.

Cenzura Laikraščiams.

„Apart to — rašo toliaus ambasadorius Francis — Vologdos miesto laikraštija ir, be abejonės, visa laikraštija Rusijoj, gavo prisakymą netalpinti nieko nuo tautininkų ambasadorių ar atstovų, pirmiaus nepadavus to sovieto valdžiai. Nekurie laikraščiai Vologdoje ir ne kurie Petrograde atspausdino jūsų pirmą telegramą su užkvietimu ir paliepiu, idant diplomatiškas korpusas atvyktų Maskvon, ir mūsų atsakymą į tai; šituos pranešimus aš pats padaviau presai, idant Rusijos žmonės apie tai žinotų ir todėl, kad aš maniau, jog slapta diplomacija yra Rusijoj panaikinta.

„Išgirdus, kad laikraščiams tapo užginta talpinti daugiasu korrespondencijų kaslink mūsų valdžimo į Maskvą, diplomatiškasai korpusas nusprendė atspausdinti pamfleto formoje, rusų kalboje, visą susirašinėimą [su bolševikų valdžia] šiame reikale, sykiu su nekuriais ištraukomis iš stenografiškų užrašų laike pasikalbėjimo tarp jūsų atstovo Radeko ir manęs.

„Šitie pamfletai nuo dviejų dienų jau yra gatavi pridavimui, bet mums pranešama, kad centralinis sovieto komitetas, arba nepaprastas revoliucijinis štabas Vologdoje, užgynė tuos pamfletus mums pristatyti.“

Po to ambasadorius Francis pranešė Čicerinui, kad visi tautininkų ambasadoriai veikia iš veino ir yra tokių pačių pažiūrų, kaip kad čia išdėstyta.

PEIKIA BOLŠEVIKUS.

Amerikoj buvo ir dabar grįžta atgal žymus rusas Vasil Dudin. Dudin yra (ar buvo) didelis vertelga elektriškomis mašinomis Maskvoje.

Aną dien, sustojęs pakeliuj Chicagoje, jis papasakojo laikraščių reporteriams šitą apie bolševikus.

„Jūs amerikona turite per daug simpatijos prie bolševikų — tarė jis. — Jūs norite pagelbėti Rusijai, bet nežinote kaip. Ne Washington, kur man teko kalbėti su žmonėmis, stovčiais arti prezidento, aš atradau, kad didesnis senti tentas yra už bolševikus, negu prieš juos. Kas gi yra tie bolševikai? Jie yra valdonai, kurie valdo terorą ir su pagelba savo raudonos gvardijos.

„Paimkite, pavyzdžiui, kas nors ir tokį atsitikimą su manim Bolševikai suardė telefonų sistemą Maskvoje. Jie nesunaikino svarbiausių linijų, tik sugadino kai-kurias mažesnes dalis. Po to jie pranešė telefonų vartotojams, kad jeigu jie nori, kad jų telefonai būtų sutaisyti, tai jie turi užmokėti po 300 rublių.

„Bolševikiškos telefonų komisijos vyriausiu perdėtinu buvo žmogus, kuris penki, ar dešimt metų tam atgal buvo išmestas iš darbo mūsų kompanijoj, už nepataisomą girtuoklystę. Aš prižadėjau elektrikai 30 rublių ir jį pataisė mano telefonu.“

PARYŽIUJE.

Francuzaitės dalina gėles (kvietkas) maršuojančioms Paryžiaus bulvaru Amerikos kareiviams. Amerikona Europoje dėvi minkštas kepuraites, kuomet jie nėra mušiuose.

Garbės Darbas.

Ketvirtus metus siaučianti karė, uždeda didelę pareigą ant kiekvieno žmogaus. Dar ir prieš įstojant į karė mūsų kraštui, jau mes turėjome savo pareigas, kad išpildžius savo priedermę lik žmonijos.

Mes gelbėjome priglauzdami tuos milijonus nelaimingu, kurie buvo išstumi iš savo namų, karės baisenybių užgauti. Mes tiek aukavome, kad sušelpus žuvusių kareivių apleistas našles ir našticius. Mes siuntėme pagelbą čieloms provincijoms, net cieloms tautos, kenciancioms skausmus iš bado savo sunaikintuose kraštuose. Mes siuntėme ambulancias ir įngėmė lauko lignonbučius del tų tautų sužeistų kareivių, kurioms mes užjautėme. Stvo pasistengime Amerikos Raudanasis Kryžius atliko didelius ir neapvertinamus darbus.

Nuo laiko kuomet mūsų kraštas tapo įtruktas karėn, kiekvieno žmogaus pareiga pasidaugino, nuo jaunolio iki senelio. Ir Raudonojo Kryžiaus organizacijai, kuri išpildo tą, kas yra šventiems aniolams išpildyti skirta, tinka beveik nebežmogaus galei pareiga.

Nebut galima pakelti šis darbas, jeigu nebūtų šios organizacijos skyrų visuose draugijos sluogssniuose, jeigu artuoliai ir paprasti darbininkai netlikūt savo dalies su lygiu pasisventimtu, jeigu jie ne dirbtų del Raudonojo Kryžiaus su tokiu jau pastovumu palociuose, kaip ir bakužėse klubuose, taip energingai, kaip ir valgyklose ir fabriky poilsio kambariuose. Vien su šiuom veiklumu, kuriom individualės organizacijos ir departamentai veda vienkita, kuriuose visos žmonių klesos vienijasi del bendro darbo, galimt Raudonajam Kryžiui nuveikti tą, kas nuo jo yra reikalaujama.

Gerās šio veikimo pavyzdys, pagelbsti atlikti savo darbą Raudonajam Kryžiui. Nariti įvairių klesų, darbdaviai ir labininkai dirba drauge artimame susidurime su kits-kitu, aip kad atskyros šakos lenktiniauja — tai yra Raudonojo Kryžiaus saka Wilson ir Kompanija, skerdyklose.

Mes jau rašėme pirmiaus, keletas mėnesių atgal apie šios sakos veiklumo išžiurą, bet nuo to laiko darbas gerokai paugėjo ir atnešė didelius atliginimus. Tas tai geriausiai buvo parparodyta paskutinėje rinkliavoje Raudonojo Kryžiaus naudai, nes Wilsono firmai pridavė \$167,963.00

Apart tos didžiulės sumos, kuri tiek naudos teikia, firma nuo savės davė \$100,000. Firmos galva, Mr. Thomas E. Wilson dar pridėjo prie anų pinigų \$5,000 iš savo ypaiško turto, o likusieji buvo suaukauti per darbininkus iš šis Suvienuytų Valstijų kraštų. Iš rinkliavos pasekmnių arp darbininkų įvairiose firmose sakose buvo galima matyti, kaip darbininkai ragino vienas kitą, kad jų skyrus būtų ditiems vadu savo puikiomis pasekmėmis. Pavyzdžiui:

Wilsono ir Kompanijos darbininkai Chicagoj sudėjo \$25,290. Wilsono firmos valstijoje Kansas, sudėjo gražią sumą iš \$13,000. Iš Oklahomos aplaikyta kontribucijos \$3,540; nuo Wilsono darbininkų New Yorke 4,971 ir \$16,000 nuo kitų mažesnių šakų ir Wilsono firmų atstovų.

Reikia paimt atydon, kad praktiskai kiekvienas žmogus s aukavusių duoda savo dalį ir kitiems humaniškomis ir patrijotiskiams reikalams, arba kitokių budu gelbsti, neapsirubežiuojant vien auka, kuri buvo kompanijoje rinkta. Daug yra tikių, kurie ne vien tik darbininkų rinkliavoms aukauja, bet toum pačiu laiku gausiai aukauja ir draugioms, klubams renkantiems aukas, prie kurių jie patis origuli, o taipgi duoda rinkliavoms jų kaiminystėje padatytoms.

Firmose padarytos rinkliavos, kuriose didis veikimas Raudonojo Kryžiaus naudai esti, nepakenkia kitiems garbės darbams šiai didžiai organizacijai. Pavyzdžiui: pagelminame Raudonojo Kryžiaus 94 numeryje Chicagoje, kuris randasi Wilsono dirbtuvėje, jie smarkiai dirbo pavasaryje ir vasaros mėnesiuose. Tos pagelbos merginos ir moteris padarė 20,451 chirurgiškų aprėdinių balandio mėnesyje; 14,667 geguzyje ir 12,443 birželyje. Nėra abejonės, kad rudenyje šis naudingas darbas prasidės su atnaujinta jiega.

Jeigu tik viena komercijinė įstaiga tiek daug del Raudonojo Kryžiaus nuveikė, tai galima įsivaizdinti, kad nėra žužėjų pasiekimui tokiai tautai, kaip Amerikos tauta, jeigu ik žednas ir kiekvienas permats savo šventą pareigą link savo tautos ir atliks savo pareigą pagal savo geriausios išgalės.

(Apgarsinimas).

MUSŲ KARININKAI.

IS KAREIVIŲ LAISKŲ.

Pereitą savaitę tapo oficiališkai paskelbta, kad marinių korporalų Alex. Lemontas, iš Cicero, Ill., yra jau antrą sykį sužeistas mūsųose Francužoj.

Jo brolis pridavė mums keletą jo laišku, iš kurių žemiaus paduodame žingeidesnes ištraukas.

"Vokiečiai, kurie stovi prieš mus,—rašo korp. Lemontas liepos 1 d.—yra silpnadvasių būrys. Jie yra palinkę šaukti "Kamerad!" [reikia, pasiduodam] prie pirmo amerikono pasirodymo. Jie pasiduoda prie pirmos geresnės progos. ***

"Noriu tau pranešti, kad po savo išėjimo iš ligonbučio aš dalyvauju jau keliuose kontr-atakuose."

Išgelbėjo Seržantą.

Laiške, rašytame liepos 3 d., tas pats korp. Lemontas rašo:

"Vakar mes patėjome pusėtinai toli į užpakalį nuo savo linijų nusivilyti ir pasinaudoti upę M... Beplaunkiodamas, aš išgelbėjau gyvastį francužų seržantui. Tas man pavyko padaryti ne visai lengvai, nes skęstantis žmogus, kaip žinai, griebia kur pakliuvo. Seržantas, žinoma, buvo taip dėkingas, kad jis mane paskui išbučiavo, prie to mes amerikoniškai nesame pripratę ir todėl net nesmagu darosi. ***

Lietuvys Gauna Kryžius.

Juozas Dargis, čikagietis, kuris buvo sužeistas mūsųose ir kurio žingeidus laiškas iš ligonbučio neseniai buvo tilpęs "Lietuvoje," tapo apdovanotas kariškuoju kryžium už "Pažymėtiną tarnystę."

Apie tai praneša tas pats Lemontas savo laiške, rašytame liepos 10 d.

"Tu jau gal girdėjai — rašo jis savo broliui, — kad Juozas [Dargis] tapo apdovanotas "Pažymėtinu Tarnybos Kryžium" ir, tikėk man, jis to užsitarnavo. Štai kaip apie jį buvo oficiališkai įvardijęs pažymėtas, suteiktas jam mirties kryžius:

"Korporalas Juozas A. Dargis (ir trys kiti) — Mariniai. Šitie keturi vyrai buvo pasižymėję ataką ant priešų kulkašvaidžių pozicijų giraitė Boic de Belleau birželio 6 ir 8 d. 1918 m.; jie buvo pirmieji savo kompanijoj per visą laiką ir pasirodė tokiu atsiųryjimu, kad jie buvo pavyzdžiu visiems kitiems savo komandose."

Sužeistas laike didžio ofensyvo.

"Pranešu tau — rašo Alex. Lemontas paskutiniame savo laiške liepos 22 d., kad — aš tapau sužeistas antrą dieną, prasidėjus didžiam franco-amerikoniškam ofensyvui [Ofensyvas, apie kurį kalbama, yra dar ir dabar einantis ofensyvas. Jis prasidėjo liepos 18 d. Laško autorius buvo čia sužeistas jau antrą sykį]. Šiuo sykį aš tapan peršautas kairiojo ranko keliose vietose iš kulkašvaidžių. Žaizda yra lengva, bet ji išlaikys mane ligonbuty maziu laiku mėnesį.

"Pirm negu mane sužeidė, aš apėjau išeiti atakan ("over the top") tris sykius ir trečiu sykium kulka man "pagavo." Per dvi dienas pirm to mes mušėmės su vokiečiais ir tikėk man, brolau: vokiečiai bėgo net truputį greičiau negu mes galėjom juos pavyti. Jie paliko paskui save beveik visą savo amuniciją, kanuoles, savo sužeistuosius ir didelį skaitliu belaisvių. Tas jau gali tau parodyti, kaip labai skubu jiems buvo pabėgti"

Rašykite kareiviams laiškus.

Nepamirškite savo draugų — kareivių. Rašykite jiems tankius laiškus. Didelį smagumą jįm tuomi suteiksit. Vienas kareivis, rašydamas savo broliui laišką, rašo šitaip:

"Tavo laiškas, rašytas gegužio 20 d. buvo puikus. Rašyk ir daugiau ir nepamiršk šito savo darbo, nes čia mes laiško labiausiai laukiame negu algos išmokėjimo dienos."

Kun. Jonaitis Francužijoj.

Ateina žinia, kad Leitenant-kapleonas kun. J. Jonaitis, buvęs pirmiausias klebonu lietuvių parapi-

jos So. Omahoj, jau yra pasiekęs Francužijos.

"KAD MŪS JIEMS DUODAM, TAI NET AKIS UŽSIĖMĖ DUMIA."

J. Ambrozevičius yra artileristas Francužijoj. Prie Dėdės Samo kanuolių stovėdamas, jis sykį su kitais nemazai "davė pipirų" vokiečių Fr. Fr. Fricas laikė laikę ir nešlaikė: po dviejų dienų jis, kaip tas šeškas, negalėdamas atlaikyti prieš amerikonus, paleido gazu. Ir mūsų Ambrozevičius juom užsimondino, bet nepaisant to Fricas gavo tiek, kad "net akis užsiėmė jis bėgo," o Ambrozevičius jau ir vėl yra "redy" duoti Fricui daugiau pipirų iš geros amerikoniškos kanuolės.

Apie tai pats Ambrozevičius aprašinėja savo laiške, rašytam savo dėdei p. Vincui Au' rozevičiui Newark, N. J. Laiškas rašytas liepos 6 d. ir žingeidesnės jo dalis skamba sekačiai:

"Kiek liko buvau gazu užgautas — rašo J. Ambrozevičius — bet nelabai ir jau vėl važiuoju į mūsų frontą, kur vėl atsiųginsiu su vokiečiais — iškelsim mes jam tokią muziką savo kanuolėmis, kad Fricas šoks, net miela bus žiūrėti..."

"Dabar eina kitaip pas mus negu pirma. Kaip atsimenu, kiek laiko atgal, Amerika turėjo ant musio lauko mažai kareivių ir mažai kanuolių. Bet dabar visai kas kita. Kuomet prasidėdavo mūsų kanuolių "koncertas," tai jie net akis užsiėmė bėga.

"Vieną syk du vokiečiai atėjo pas mus ir patį pasidavė. Vis tiek, sako, gausim užmušt. Mes, sako, iki šiolie buvome ant Maskolius fronto ir kiek mes esame buvę šitą karę, tai dar tokios kanuolių ugnies, kaip amerikoniška, neesame, sako, mėginę ir neesame tokio trenksmo girdėję, kaip kad mes, amerikoniškai, jiems ištaiscėm."

"Tada, kaip aš buvau gazu užgautas, tai jie per tris dienas mėgino mus iš vis išmušti, bet nieko padaryti negalėjo. Tik ketvirtą dieną vėjas persimainė ir papūtė iš jų pusės, tai jie — tie šešakai — paleido mums savo nuodingo gazu. Užgavo kelis iš mūsų, bet mes vis vien iš vietos nepasitraukėm. Per tą laiką mes jiems daug kanuolių išdaužėm."

"Aš, gazu užnuodintas, nešlaikiau iki galui, — mane paėmė ligonbutin, bet mano draugai pasilikė ir varė darbą pirmyn."

Turi Puikiai Priežiūrą.

"Nuvežė mane ligonbutin. Kad amista žinotum, koks geras juose žlaikymas mūsų sužeistiesiems boimams. Koks čystumas, koks prižiūrėjimas, koks daktarių pridabojimas."

"Isyk nuvežė mane į francužų ligonbutį, kur vienok neilgai teko būti. Pažiūrėtu, koks ty francužų gerumas. Daug amerikoniškų "nursų" padeda francužų ligonbutuose — o kokios jos smarkios: francužiškai kalbėti išmokę, kad net miela pažiūrėt ant jų."

"Kuomet buvau francužų ligonbuty, tai kasdien atėdavo amerikoniškos "nursės" ir atnešdavo mums ko tik mes norėdavom. Čia mes buvome trys amerikoniškai ir trys puikiai prižiūrėdavo. Po trijų dienų mums pervežė į amerikonišką ligonbutį. P. pažiūrėtu jų, kiek čia Amerika turi ligonbutių oristaičių — ir vis naujai pastatyti, daktarių turi įvairių, nieko netrūksta. viskas kuopuikliausiai autaisyta ir sužeistiesiems priežiūra yra tokia, kad ir tikra tavo motina geriausias tave neprižiūrėtų."

"Teko but ir Paryžiuje. Gražus miestas. Teko matyti ir įvairių paminklų iš Napoleono laikų. Žiūrėdamas, pamislėjau sau: kad jis, tas didis kareivis Napoleonas, dabar atsikeltų ir pamatytų, ką priešai daro jo žemių, tai ką jis dabar padarytų?"

NURODYMAI, KURIŲ REIK PRISIŁAIKYTI SIUNCIANT PINIGUS, LAISKUS ARBA SIUNTINIUS KARĖS BELAISVIAMS Į VOKIETIJĄ ARBA AUSTRIJĄ.

PININGAI. 1. Siųsk bankos čekį arba money order ant tokios sumos, kiek nori pinigų siųsti, ku-

ris turi būti išmokamas Amerikos Raudonajam Kryžiui, pasiunčiant, Bureau of Prisoners' Relief, American Red Cross, Washington D. C.

2. Užrašyk belaisvio pilną vardą ir adresą, taipgi savo, kaip siuntėjo vardą ir adresą.

(Reikla neužmiršti, kad Amerikos Raudonasis Kryžius neprisiima jokios atsakomybės už siunčiamus pinigus).

LAISKAI: Laiškus reikia adresuoti sulg žemiaus paduotais nurodymais ir tokie laiskai turi būti siunčiami tiesiai karės belaisviams, o ne į Raudonąjį Kryžį.

1. Ant viršaus konverto užrašyk belaisvio vardą, o jei toks belaisvis yra kareiviu, tai paduok ir jo titulą ir skyrių, kuriame jisai priklauso, šiaip: "Private John Sabutis, 1st Infantry," ir po belaisvio vardu užrašyk "American Prisoner of War."

2. Paskui užrašyk vardą ir stovėdos (prison camp) vardą, bet prieš tokį vardą nepamiršk užrašyti žodį "Kriegsgefangenenlager," kas vokiškai reiškia "Karės Belaisvio Lageris."

3. Kamputyje, po dešine, kur paprastai lipinama markė, užrašyk šios žodžius: "Prisoner of War mail — No Postage — Via New York."

4. Gi iš kitos pusės konverto užrašyk savo, kaip siuntėjo, pilną vardą ir adresą.

5. Rašant nerasyk nieko apie karę, nei jokių valdžios reikalus.

Pavyzdys, Kaip Konvertus Adresuoti.

Viršutinė pusė.....

Prisoner of War Mail
No Postage
Via New York
(Private) Jonas Sabutis,
American Prisoner of War.

Kriegsgefangenenlager (Kempos vardas)

Provincija

Germany (arba Austria)

Antra pusė konverto užrašyk nuo ko siųsta.

From Mr. Joseph Sabutis,
Chicago, Ill.

Uždresavęs šitaip laišką ir be krasos markės, įmesk laišką į krasos dėžutę.

SIUNTINIAI: Nežiurint to, kad Amerikos Raudonasis Kryžius siuntinėja karės belaisviams maisto ir drabužių, kaip ir kitokių reikmenų, žmonės, kurie nori, gali savo giminėms bei pažįstamiems (belaisviams) siųsti kas patinka, jeigu tokie siuntėjai prisilaikys sekančių nurodymų:

Siuntinius iš Amerikos galima siųsti tikrai Amerikos belaisviams.

Ypatos, norinčios ką siųsti Aliantų belaisviams, gali tam tikslu pasiųsti pinigų į Prisoners' Bureau, American Red Cross, kuri draugija pasistengs Europoje nupirkti įvardytus dalykus ir juos pristatys tam belaisviui, kuriam dalykai skiriami. Tikrai čion pamirštus dalykus galima siųsti Amerikos belaisviams: juostų (bet ne odinių), visokių šepečių dantims, drabužiams ir t. t., gazučių, saldainių (kietų), cigarečių, šukos, džiuvėsių ar biskevitų, pirštinių (bet ne skurinių), skeptačių, kišeninių peiliukų, adaty ir siulų, pašelių, plunksnų, spilkūčių, pyppyki, skutuvų (safetų razors), skutimuisi muilo, proškų arba tepalo (cream), kaklaraščių, marškinų, čėverikams šniurų (bet ne iš skuros), tabako kramtymui arba rukymui, muilo prausimuisi, pančiakų, svetarių, dantims proškų arba šveistalo, abrusų, apatinių drabužių, fotografijų, senų vaizginių, kurie buvo išleisti dar prieš karę. Toks siuntinys neturi sverti daugiau, kaip 11 (vienolika) svarų.

Į mėnesį laiko galima siųsti tik tai po vieną siuntinį.

Siuntinius reikia gerai suvynioti, geriausiai į dvilinką popierą.

Siuntinius reikia lygiai taip adresuoti, kaip laiškus ir kartu prie adreso užrašyti siuntėjo gimimystę, kaip tai — "motina."

"sesuo," ir t. t.

Nesiųskite jokių siuntinių Raudonajam Kryžiui. Visi siuntiniai turi būti atsakantį už adresuoti ir išsiųsti tiesiai karės belaisviui.

LIETUVIŲ AUKOS ANT LAISVĖS AUKURO.

Oficialiuose valdžios pranešimuose, išleistuose Amerikos Karės Departamento Washington randame sekančias lietuviškas pravardes paskelbtas:

Patėmijimas. Imame tik tas pravardes, kurios yra neabejotinai lietuviškos, arba kurios mums išrodo lietuviškos. Todėl yra svarbu, kad lietuviui pastojanti j kariumenę, pasiduotų savo tikrai skambančiomis lietuviškomis pravardėmis. Tie, kurie pasiduoda kariumenė, arba laike registracijos savo pravardes su "ski," arba su "wicz," ant galo, yra panašūs į lenkus ir jų mės negalime nuo lenkų atskirti; todėl tankiausiai tokių ir nepaduodame. Lietuviai privalo savo pravardes laike užsiregistravimo, arba jau ir kariumenę paduoti vieton "ski" — "skas," vieton "wicz" — "vicius," pavyzdžiui: vieton "Rutkowski" privalo paduoti "Rutkauskas," vieton "Jacewicz" — "Jacevičius."

Tuomet bus lengva jui pažinti.

Tai prasitęs 2—3 savaitės: kol patuvis Socialistų-Liaudininkų partijos, paduoda keletą ištraukų iš laišku, kuriuos ji gavo iš įvairių lietuvių Lietuvos parubežiuose — iš Režicos, Pskovo, Minsko.

[Beje, "Naujoji Lietuva" skelbia, kad šis jos numeris, išleistas balandžio 14 d. 1918 m. Petrograde, bus paskutinis ir jį daugiau neišleis dešimt stokos kapitalo jos leidimui].

"Naujos Lietuvos" tonas yra beveik bolševikiškas — smarkus, labai smarkus — prieš "lietuvių buržuaziją" ir už padarytą Lietuvos revoliucijos — tokios, kaip Rusijoj.

Viršpaminėtuose "Naujos Lietuvos" vienišio laiškuose randame šokių-tokių žinelių apie tai, kaip ir kokiomis išlygomis lietuvių gali grįžti iš Rusijos į Lietuvą.

Iš jų matyti, kad vokiečiai nenori delfar visų Lietuvon įleisti. Išrodo, kad ir patys lietuviai nenori, kad Lietuvon šiuo laiku grįžtų smarkus lietuvių-bolševikai.

Priešaičių tam nenurodama, bet aišku, kad lietuvių bolševikai yra nepageidaujami tuo tarpu todėl, kad jie norėtų ir Lietuvos padaryti tokią pat "revoliuciją," kokią padarė Rusijoj. Vokiečiai, beabėjonės, bijosi kad bolševikiškas judėjimas nepersimstų Vokietijon, o Lietuvos lietuviai vėl bijosi anarchijos savo šalį. Todėl Lietuvos leidžiama tik su tam tikrais pasais, t. y. palidijimais. Tas bolševikams ir jų pritarėjams patikti, žinoma, negali, kas matyti ir iš žemiaus paduotų ištraukų iš laišku, tilpusių "Naujojo Lietuvos."

IS UŽIMTŲ KRAŠTŲ.

Riezica, 31 kovo 1918 m.

Kada Tremtiniai Galės Grįžti?

Šiomis dienomis buvo atvykęs Riezicon iš Vilniaus Centro Komiteto įgaliotinis Bagdonas (studentas) tremtinių reikalais. Mano užklaustas, kuomet bus grąžinami tremtiniai iš Rusijos — atsakė: tik po visuotinos taikos.

Vokiečių valdžia b'josi, kole "SUTVARKYS" Lietuvą, įleisti "socialistų" (kabesė), o apie internacionalistus nėra nė kalbos. Nors tiesą tarant, jįsai sako, ir mes bijomės bolševizmo-internationalizmo, nes dabar, girdi, mes da ususitvarę ir užtenka šokių-tokių agitacijos, kaip žmonės b'atodairios puls į internacionalistų glėbį. Todėl "mes" "jū" neįsileisime.

Paskui aš užklausiui:

"Kai tai, jū sakote, kad b'aisi inteligentijos stoka ir jū nenorite..."

— Mes, — atsovė — paduodame vokiečių valdžiai surašą žmonių, kurie tuojaus turi būti sugrąžinti Lietuvon.

Tai taip.

Jeigu kas norite, galite atvažiuoti: paskui iš Riezicos galima praskukti Lietuvon. Iš Riezicos reikią paduoti prašymą komendantui, kad įleistų įvažiuoti Lietuvon —

Rugpjūčio 10 d. surašuose paskelbta:

William Rykus iš Brooklyn, N. Y.—užmuštas mušy.

Steve Delickas iš Pittsburgo, Pa.—sužeistas sunkiai.

Antanas Maleskas (Maliauskas?) iš Duluth, Minn.—dingęs laike mušio.

Jonas Jacevičius, korporalas, iš Woodland, Pa.—užmuštas mušy.

Antanas Urbonas) iš Peru, Ill.—dingęs laike mušio.

Povylas Gaizumas iš Clinton, Ind.—dingęs laike mušio.

Petrus Gumbis iš Chicago, Ill.—dingęs laike mušio.

Aleksandra Udinas) iš Detroit, Mich.—dingęs laike mušio.

Jonas Urbonas) iš So. Barre, Mass.—užmuštas laike mušio.

Pranas Zitaits iš Baltimore, Md.—užmuštas laike mušio.

Rugpjūčio 13 d. surašuose: Kostas Almanaivičius iš Chicago, Ill.—užmuštas mušy.

Patėmijimas: Iš tarpo, kurie yra garsinami, kaip "dingę laike mušio," paprastai daugiausiai buva pakliuvusių nelaisvėn.

Politinis Lietuvos Stovis.

Beto aš to atstovo klausiu: kaip jū sugyvenate su Biržiška, Kairiu, Vileišiu ir kt.?

[Biržiška, Kairys yra socialistai, likusie Vilniuje ir nariai Lietuvos Tarybos. Red.]

— Mes su jais labai gerai sugyvename, nes tai puikus žmonės ir kas svarbiausia, SUKALBAMI. Tai tokios tokialės.

Siūnčiu "Dabarties" (kitų laikraščių nėra) No. No. 37 ir 38. Kovo 23 Lietuvai suteikta malonė — "nepriklausomybė." Tos nepriklausomybės melstai važiuo (imu) iš "Diennik Wileński" No. 71, kuris ima iš "Lietuvos Aido." Tautos Tarybos pirmininkas A. Smeļona, d-ras filologijos Jurgis Šaujys, kun. J. Staugaitis ir advok. Jonas Vileišis. Už tą suteiktą malonę "Dabartis" sako, kad lietuviai turi "pasiklonuoti" Vilniui. ["Dabartis" yra vokiečių valdžios leidžiamas lietuvių kalboje laikraštis].

Susizinojimas su Vilnium.

Minskas, kovo 12 1918 m.

Ryto metu vėl žmonių būrelis traukia Rusijon — gera progata tau kelis žodžius tarti. Vokiečiai jau palengva viską ima į savo rankas. Lietuvon uždraudė važiuoti. Norinčios sprukti per "okopus" šauda, bet vistiek visokiais būdais žmonių slenka tenais. Skaitau vokiečių dienraščių. Vis daugiau ir daugiau randu žinių apie lietuvius. Porą straipsnių deda čia tau, vieną vokiečių, antrą lenkų kalba. Rašo buk lietuviai patys supranta, kad dar nesubrendo... prie savito gyvenimo ir lygiai to nenori ir netrokšta. Apskritai matyti, kad tenais gyvenimas nevisa apmūres. Darau daug pastantrėmiais iš Rusijos — atsakė: tik po visuotinos taikos.

Vokiečių valdžia b'josi, kole "SUTVARKYS" Lietuvą, įleisti "socialistų" (kabesė), o apie internacionalistus nėra nė kalbos. Nors tiesą tarant, jįsai sako, ir mes bijomės bolševizmo-internationalizmo, nes dabar, girdi, mes da ususitvarę ir užtenka šokių-tokių agitacijos, kaip žmonės b'atodairios puls į internacionalistų glėbį. Todėl "mes" "jū" neįsileisime.

Paskui aš užklausiui:

"Kai tai, jū sakote, kad b'aisi inteligentijos stoka ir jū nenorite..."

— Mes, — atsovė — paduodame vokiečių valdžiai surašą žmonių, kurie tuojaus turi būti sugrąžinti Lietuvon.

Tai taip.

Jeigu kas norite, galite atvažiuoti: paskui iš Riezicos galima praskukti Lietuvon. Iš Riezicos reikią paduoti prašymą komendantui, kad įleistų įvažiuoti Lietuvon —

Vokiečių Darbai.

Beje vokiečiai uždraudė daryti susirinkimus, baudami 5 metais katorgos ar mirtimi. Lig šiol partijos darė susirinkimus, dabar, žinoma, galas. Ir partijų veikimas turės apmirti.

Vietos laikraščiai jau vokiečių cenzuruojami.

Minskas, 27 kovo 1918 m.

Bendras Stovis.

Rasi nusistebėsi, kad ir dabar mano laišką gausi dar ne iš Lietuvos, ypač žinai, kad tiek daug turiu noro pasiekti Lietuvą. Delto visgi matai, vokiečiai ir nudien da neleidžia. Daug žmonių pėsčiomis net savo gužas pasiekė, bet delto iš namų juos vėl čia sugrąžino. Lygiai ir jokių ryšių su Lietuva negalima užmegsti, net laikraščių gauti. Čia sėdėti begalo ilgai, nuobodu. Jau Minskan vokiečiai atsiuntė savo "policmonių," laikai lygiai tokie, koki ir Nikolajaus II buvo. Tik dar reikia pridurti, kad ką tik galima iš žmonių atimti, viską atima ir veža Vokietijon. Net žmones ir tuos rekvizuoja ir gabena darbuosna. Kareiviai vokiečiai plėšia, vagia ir tuč tuoj čia paduoda, net arklius. Valdžiose dvarininkai paskirti viršaičiai, teisėjais ir kiti "činai." Įsivaizdink, kas dabar kaime dedasi, ypač žemę padalinus, ką dabar dvarininkai daro su ukiminkais? Oeh, nelinksmos naujienos! Nejuokau!

Kas rusų žemę girdėt, čia nieko nežinome, nes jokių žinių negauname. Vien tik vokiečių žiniomis mintame.

Pinigų Minske nėra, algų niekas niekam nemoka, sunku ir gyventi. Mėsos svaras jau 6 rub., duonos — 2 rub., cukraus — 6 rub., kerrosino suvisu nėra, miltai ir išnyko. Sunku įsivaizdinti, kas bus už mėnesio, antro. Čia daugybė yra bėlarbių, o darbo jokio. Tremtinių esimas dar baisnesnis, pinigų nėra, produktų irgi. Jau ligos siaučia.

Tik ką gauti vokiečių laikraščiai praneša, kad šiomis dienomis Vilhelmas Lietuvą paskelbė savita.

Pskovas, 27 kovo 1918 m.

Tebesėdžiu, kad juos vėl niai.

Pskove (veik visas mėnuo. Red.). Kas Lietuvoj dedasi — žinome tik iš vokiečių laikraščių. Apie Rusiją žinome dar maziau. Gi apie lietuvių veikimą nieko. Vietos kunigai pirmiejius keikia išsijuose.

Kam bloga Rusijoj ir kas turi šiek tiek pinigų — patariu važiuoti Pskovan. Čia nors sunku, bet vis lengviau gyventi ir greičiau namo sugrįžime. Kas ten laukia — galas žino...

Kai matome, neperkokiausios ateina žinios. Viskas netaip yra, kai tikėjome, taikai įvykus, bus. Gal ir dabar būtų buvę kitaip, bet toji "taika" tremtinių grįžimo reikala nutylėjo. O nutylėjo sąmoningai. Vokiečiai nenori, kad visi grįžtume Lietuvon, į Vilhelmo pamos. Ir gal teisingas yra tojo iš Vilniaus atvažiausio Riezicon atstovo sakymas: grįžime "tik po visuotinos taikos." Dabar jie įsileidžia tik tuos, kuriems duoda "ėystatos" pasą. Iš Pskovo gavome von Stangen'o įsakymą (paskelbtą kovo 20 1918 m., kurį vėl delto vietos stokos negalime spaudinti. Iš jo išimame tik šias vietas: "1) visi tremtiniai iš rytų kraštų nuo užimtųjų vokiečių kariumenės vietų (vadinas iš Rusijos — Red.), turi lig 5 balandžio sugrįžti į gimtinę, jei jų nesulaiko svarbios priežastys... 2) tremtiniai iš vietų užimtųjų vokiečių kariumenės po vasario 18, 1918 m. (tai yra: iš Kurso, dalies Latvijos ir kitur — Red.), gali visuomet grįžti į gimtinę. Tuo tikslu jie privalo kreiptis į tam tikrus tremtinių komitetus jų tiems kraštais priegulėjimo patikrinimui... 3) tremtinių iš vietų, esančių vakaruose nuo kraštų užimtųjų vokiečių kariumenės po vasario 18 1918 m. (tokia yra Lietuva — Red.), leidžiama paduoti į tam tikrus komitetus pranešimus (zajavlenija), kad jie nori grįžti į gimtinę. Tremtinių komitetai šiuos pranešimus įduoda kas savaitę šeštadienio vakarais Pskovo paspartų skyriui. Paspartų skyrius išgaus iš vyriausiojo armijos vado leidimus. Paspartų skyrius duos komitetams paduotų pranešimų gautus rezultatus."

Tai, leidžiama paduoti, ir ką norės vyriausias vadas, tą įsileis. O jis vienas visų nepažįsta. Jam delto padeda kšti musy buržuai" — rašo "Naujoji Lietuva."

Matome, laisvo grįžimo nėra. Visi grįžti negalime. Grįžti tik kai kurie, kuriuos sužino, kad jie "ištikimi" ir nepavojingi. Delto,

telį puošia puiki mūro mokykla, nes šioje apelinėje niekur tokio puikios namo nėra; bet pažvelgus į mokyklą, jos stovis išrodo labai apgailėtinas: langai išlaužyti; spygnos išplėštos viskas išdraskyta. Bet kas čia kaltas? Karė galima sakyti ir karė, bet ir nemazai pačių žmonių apgailėtinas. Prieš karę mokytojas čia mokytojas lietuvis J. Slavinskas, kuris karė užėjus, pabėgo į Rusiją. Užėmusi mūsų kraštą vokiečiai p. Vileišio rūpėnų mokykla buvo vėl atidaryta, bet metus pagyvenusi vėl užsidarė, nes ne buvo kam mokyti. Taip mes išbuvome dvejus metus be mokyklos. Bet š. m. balandžio 11 d. susilaukėme galopinio mokyklos, kurio jau įsirašė 52 vaiku.

Aguoais (Mariampolės apskr.). Ir šitas kampelis nors kartą susilaukė lietuvių mokyklos, kurioje mokytojausia lietuvis mokytojas, baigęs Mariampolės mokytojų kursų, S. Luobikis. Uolus mūsų mokytojas rūpinasi taipgi įsteigti ir vakarinius suaugusiųjų kursus.

Akmenynai (Mariampolės apskr.). Akmenynuose yra naujai įsteigta lietuvių mokykla, kurioje mokytojausia, baigęs Mariampolės mokytojų kursų, A. Papeckys. Rūpinamasi įsteigti vakarinius kursus.

Juodeliai (Mariampolės apskr.). Čia ukininkai džiaugiasi susilaukę savo kaime lietuvių mokyklos ir tikro lietuvių mokytojo. Ciprijono Paulionio, iš kurio tikimasi gerų vaisių.

Graziškiai (Naumiesčio apskr.). Nuo perėjo rudenio turime čia lietuvių liaudies mokyklą, kurioje dirba A. Kiaučinas. Tik gaila, kad mokyklos butas permažas. P. Kiaučinas įsteigė čia ir vakarinius suaugusiųjų kursus. Bet kmonės mažai jais naudojasi mat, jaunimas čia neperdau testusipratus.

Musilakai. Balandžio m. 15 d. čia buvo atidaryti vakariniai suaugusiųjų kursai. Pamokos skaitomos apie tikybą, istoriją, geografiją, aritmetiką, dailiarastį, dainavimą ir t. t.

LIETUVA IR SAKSONIJA.

Vokiečių laikraštis "Leipziger Neuesten Nachrichten" rašo, kad Lietuvos busimasis likimas jau greitai laiku busis galutinai nulemtas. Herzogo von Urach kandidata į Lietuvos vadovus nebetenka jai sau tvirto pamato. Žymiai tvirtesnio pamato gaunas sumanymas sujungti stipriais ryšiais Lietuvą su Saksonija. Daugelis Vokietijos sąjunginių valdovų esą pareiškė, kad Lietuva, risant galutinai Rytų klausimą, būtų surišta kiek galima ankstesniais ryšiais su Saksonija. Taip stengiasi kai kurie vokiečių veikėjai.

"Berliner Tageblatt" gaunąs patirtį iš Dresdeno, kad derybos tarp Berlyno ir Dresdeno nuėję taip toli, jog dabar gyvildamos kai kurios sąlygos, kurios nevisai Saksonijai tera naudingos. Saksonijos valdžia esanti pareiškus, kad dar ne taip greit Lietuvos likimas busis nulemtas, kaip apte tai spaudoje kalbama, nes visų pirmausia reikia palaukti, ką nuspręsia patys lietuviai, kuriems šiuo žvilgsniu privalo būti palikta visa liuosio apsisprendimo teisė. Jei visos instancijos nuspręstų, kad Lietuva turi būti sujungta su Saksonija tai tokis nusprendimas privalėtų dar ir paties Saksonijos seime sutikimą, gauti nes 5-uoju Saksonijos konstitucijos paragr. Saksonijos katalius negalys pūmti jokios svetimos šalies vainiko, nesutinkant Saksonijos įstatymų leidžiamiesiems rumams.

("Lietuvos Aidas")

Kaip Lietuvaitė Maskvos Miestą Uzdėjo.

Garsingas Rusų istorijoje miestą Maskva, yra nesvetimas ir Lietuviams. Sulyg istorijos padavimų, šitas miestas nebutų šiandien bestovis, jeigu tula Lietuvaitė nebutų pridėjusi savo rankų prie jo įkurimo. Tos Lietuvaitės vardas buvo Olytė.

Rusų istorikai įvairias pasakas yra užrašę apie įkurimą Maskvos miesto. Tas pasakas yra šitokie: Karamzinas iš įvairių senovės rašytų kronikų ir pirm savęs būvusių Rusų istorijos rašytojų. Vienos iš tų pasakų yra taip negudrios, kad patai Karamzinas jas išjuokia; kitos yra artimos su lietuviškais padavimais, nes prie Maskvos uždėjimo visomet yra prijungiamas Olytės vardas. Todėl, mums rodos, kad lietuviški padavimai gal but teisingiausi.

Apie Maskvos uždėjimą mes randame padavimą mūsų istorijos rašytojo Norbuto. Jisai taiti užtikęs rinkinyje raštų spausdintų iš rankos raštų pas Marting Nonėvičių, Lydos pavieto duokliarinkį, pasimirusį 1779 m. Buve taiti vertimas iš senovės rusiško kronikų, Rusų ar Latinų kalboje buvusių, ir šisai padavimas turėjęs antgalį: "Narratio historica de initio Urbis Moskvae in XII saeculo post Christum natum."

Turiny padavimo maždaug sekantis: Mes žinome iš istorijos, kad 12-tasis metaštintis Lietuvos istorijoje yra labai miglotas, nes, ant nelaimės, visos tų laikų kronikos arba metrašiai, dingo. Apie Lietuvos gyvenimą galime surinkti tik truputį, esančius svetimų šalių kronikose.

Iš tų truputį dasizino, kad visos Rusijos kniazius Mstislavas pradėjo Lietuvą bāisai plėsti. Metuose 1132 jisai buvo jau ant sąky Lietuvos įsiveržęs ir neispaakytą blėdį padaręs. Sujungę po savim mažesnius kniazius, su didelėmis gaujomis kariauninkų įsigriovė Lietuvon rodos kairioju Nemuno krantu. Jisai nuterėjo labarting Gardyno ir Vilniaus gubernijas, pasiekęs net tula dalį Lietuvos Augstosios (Kauno gub.). Kuomet Lietuvos Užvilie tės kunig. Kukovaitis ir Lietu vos Augstosios vadas Mantvilas su savo armijomis stovėjo kiltuose kraštuose, Mstislavas netikėtai įpuolė į ramiai begyvuojančius Lietuvos kraštus, išplėšė visokį žmonių turtą, ir suėmęs nesuskaitytą daugybę Lietuvių, išsigabeno juos su savim į nelaisvę. Lietuviai nelaisviai buvo nugajęti toli Rusijon. Tenai vienuer prievartą apgyvendino ant užsčių žemių tarpe Rusų, kurių žmonės ilgai tapo į Rusus paversti. Kiti buvo išpardavęti vergijon Rusijos didžiunams. Dar kiti buvo parduoti Totoriams ir išgabendinti Azijon, kur jie mums nežinomam likimui pateko.

Tuomi tai Mstislavo žygis, tulas Rusų bajoras, Stepanas Kučka pasigavo labai gražią Lietuvaitę vardu Olytę. Ji buvo turtingo Lietuvos bajoro duklė. Kuomet Rusai su savo grobiais sugrįžo Rusijon, tasai Kučka irgi grįžo į savo žemę, kurį buvo arti upaitės vadinamos Smarodinka, ir palei upę vadinamą Maskva. Jisai pasigabeno su savim Lietuvaitę Olytę ir apsidė su jaja.

Olytės gražumas pagarsėjo po visą apielinkę. Todel to krašto kniazius Jurgis, sykį tyčia apsi- ankė pas Kučką, ir nuo pirm pamatymo į Olytę įsimylėjo. Ne galėdamas vienok jos nuo Kučkos atimti, pakol vyras gyvas, sumanė dastą. Jisai gavo kokią ten prie kabę prie Kučkos, kad tasai į reviežybai priėmęs, legalisku bū- lū jį pasmerkė myriop ir patie bajoro prude jį nuskandino. Tai buvo arti Maskvos upės. Paskiau bajoro pačia, gražiąja Olytę, kniazius Jurgis parsivežė pas save į Riazanių.

Olytė turėjo dukterį, vardu Kita, kuri buvo su bajoru Kučka prigyventa. Ta mergaitė, suaugusi į metus, lyginosi savo motinai gražybėje. Todel kniaziaus Jurgio sunus Andrius paėmė ją sau už pačią (tas, manoma, dėjosi apie 1143 m.). Suprantama, kad

jos motina Olytė dar Lietuvoje gyvendama, buvo Lietuvių stabmeldiškoje tikloje; bet nugabenta į Rusiją, Olytė tapo apkrėstyta krikščione, Rytų tikėjimo. Tokiam pat tikėjime tapo išauginta ir bajoraitė Kita. Si mergaitė būvū labai dievobaiminga, ir išėjusi už vyro Andriaus, ji priprašė savo vyrą, kad apsigyventų josios nelaimingojo tėvo, bajoro Kučkos, žemės.

Toliaus padavimas rašo, kad lievobaiminga Kita, ant savo tėvo kapo, prie tojo prudo, kuriame jisai tapo nuskandintas, pastačiusi gražią cerkvę, kurios užlaikymui atidavusi dalį savo kraičio ir ketelą kaimų. Ta cerkvė vėlesniu laiku buvusi garsingą po vard. Aplankym Panelės Sv.

Pasakojama, jegei kasmet 28 d. liepos sulyg Rusų kalendoriaus, tenai budavė laikomos gėdulingos pamaldos už dašias bajoro Kučkos ir bajorienės Olytės. Ilgainiui tosios smukmenos tapo primirstos, nes prasto mokslo popai neisimani užlaikyti amintų arba užrašus apie taip svarbias ypatus, kurios uždėjo Maskvos miestą.

Maskvos miesto pradžia buvė kaip tik ant šitos vietos. Apie Kitos pastatytą cerkvę pradėję statyti bakuzėles, kromelias, namai, ir taip prasidėjo miestas. Je vardas tuomet dar nebuvo "Maskva." Jo vardas buvo "Kitai-gorod." Mat kniazius Andrius, gerbdamas savo pačios Kitos vardą, įstatė ant upės Smorodinkos pylaitę, pavadinamą ją "Kitos miestu," ką žmonės ir vadino "Kitai-gorod" arba "Kitai-gorod." Tai buvo pradžia Maskvos miesto. Ir dabar dar yra Maskvoje vieta-priemėnis, kuris vadinasi "Kitai-gorod."

Vėliaus šis miestas inaugo. Prie jo prisidėjo apvaruotas tvirtovė Kremlius. Ir tik vėliaus šis miestas priėmė vardą Maskvos nuo varde "Maskvos" upės.

Pas Rusus daug vėlesniuose amžiuose buvo dainuojama padavimų dainelė apie "Kitą Litvinką." Kita Lietuvaitė, apie josios nelaimės ir liudną mirtį: kad buka vyras liepes tuloje upėje nukandinti, kuri upė nuo to laiko "Kitos upė" buvusi žmonių vadinama. Už tą jos du broliai keršylami, tą kniazų užmuše. — Tai buvo tasai pats padavimas, tiklai per genkantes beedamas, matomai, buvo žmonių savotiškai iškraipytas.

Kiek tame padavime yra teisybės — tiek to. Visgi tai yra žingelis padavimas.

J. O. Širvydas.

Nuo pat laiko, kaip skaitai "Lietuvą", mes tave "duona" penėjome.

PIRK FARMA

Sekancios farmos turi buti parduotos beveik už pusę kainos, todėl norintiems gerų farmų ir pigiai nusipirkti, tai mēdziamie tuojaus atvažiuoti pasižiūrėti.

80 akerių farma, 10 akerių išdirbtos žemės, su užsėtai javais, gera stuba ir barnė dėl gyvulių, randasi 4 mylios nuo miesto ant gero kelio ir arti moksloinės, kainą tik \$1.500.

PARSIDUODA 160 akerių farma, apie pusę dirbamos žemės, o kita — ganyklos, 4 kambarių stuba, ant akmenų fundamento, ir gera barnė su padėjimu, šieno šantė, tik 3 mylios nuo miesto, ant gero kelio kainą \$3.500.

PARSIDUODA 70 akerių puiki farma, beveik visa dirbama žemė, juodžemis su moliu, aptverta dratinė tvora, su sodu, stuba 2 lūly, 8 kambarių, ant cemento fundamento, didelė barnė, ir kiti visi būdinkai, ir mašinos. Užsėti laukai: kviečiais 2½ akerių, bulvenimis 7 akeriai, avizomis 15 akerių, dobilais 12 akerių, ir daug kitokių javų, su gyvuliais, 10 karvių, 7 veršiai, 3 arkliai, 40 vištų. Randasi tik 2 mylios nuo miesto, ant gero kelio, ant pat kranto gražaus ežero ir visų kitų parankumų. Labai linksmoj vietoj. Norintieji, tuojaus atsiųskite.

Liberty Land & Investment Co.

P. O. Rhineland

Woodboro,

Wisconsin

PAČEDLYVUMAS NEVISADOS ČEDYJA.

Ponas Skupaitis susitikęs savo pažįstam ant gatvės, buvo baisiai įpykęs ir be priežasties įsuko priekabių.

— Kas tau pasidarė? — užklau- sė jo draugas Mandraitis.

— Kas pasidarė? — atkirto Skupaitis. — Ar tu girdejai visokių pamokslų, priežodžių ir patarimų, kaip ve, kad "pačedlyvumas priveda prie turto," kad "sučedytas skaitikas, tai vis vien kaip uždirbtas skaitikas" ir t. t.

— Girdėjau — tai yra išmintingi pamokinimai, bet ko tu ant jų pyksti? — užklaušė Mandraitis.

— Išmintingi, sakai? Well viskas tas yra melagystė ir humbugas. Pačedlyvumas veda ne prie turto, bet prie bankruto, jeigu neesi atsargus.

— Kaip tai? Kas atsitiko?

— Well aš tau pasakysiu, kas atsitiko. Aš norėjau užčedyti nikeli ir mėginiau pats nusisveisti sau čeverkykus. Vos pasilenkiau, nukrito mano akiniai ir subirėjo į šmočiukus. Po to truko man petnašos ir pagalios patėmijau, kad neapsižiūrėjęs užmyniau ant trijų dešimtukinių cigaryų, ką iš kišinio iškrito. Tas čeverkykus sveitimas atseina man puspenko doliaro — tai kur čia, po šimto velnių aš užčedyjau?

Severos Gyduoles užlaiko Seimynos sveikata.

Nesveikos Moterys

neprivalo dėti niekaus tų skausmų, dieglių, gėimų, notikslumų ir nesveikumo, kuriais jos taip dažnai serga. Nėra reikalo sirgti, ar turėti šitas klūtas. Prasalink jas iš pat pradžios. Vartok gerai žinomą vaistą moterims ir merginoms, imk

Severa's Regulator

(Severos Regulatorija). Jis yra puikum stiprintojas ir vaistas nuo moterų ligų. Jis veikia ramiai, greitai ir palengvina kaip bėmatai. Jame nėra nieko kenksmingo sveikatai. Kiekviena moteris turėtų jį išmėginti. Kaina \$1.25 bankai, gaunamas visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SUGAR MUST BE SAVED!

A teaspoonful means nothing. You say, Yet a heaping teaspoonful saved each meal for 100 days for each of the 100,000,000 persons in the United States makes a pile as big as the Woodworth building enough to supply the entire armed forces of the nation.

Office Tel. Canal 114
Home Tel. Canal 2118
Kamienų gatvė
Dr. A. L. Yuška
Gydytojas
Chirurgas
Gyvenimas:
731 W. 18th St., netoli Halsted St.
Ofisas:
1900 S. Halsted St., kampo 1900

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: anglų, rusų ir lietuvių kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklių taisyklės, Suv. Valst. istorijos, abėlos istorijos, geografijos, politinės ekonomijos, pilietinės dailiarastystės.

Mokymo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:20
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. P. Zilvitis

LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
3315 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 7179

Mildos Teatras

3138-42 S. Halsted St.

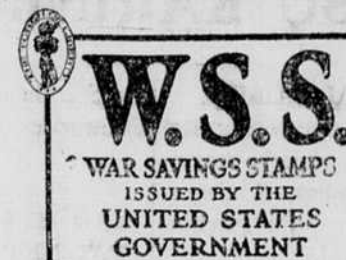
Pradžia 7 valandą kas vakarą.

Subotomis ir nedėliomis 2 val. po pietų.

Žemai 15c

Viršui 10c

Čia prirokuojama ir karės mokestis
Tai yra puikiasia vieta
praileidimui liuosolaiko

Taupyk ir Paskolink Pinigus

Dėdei Samui

Jam jie reikalingi Dabar! Jums jų reikės po Karei!

Pirkite Karės Taupymo Ženklius

Suvenytų Valstijų Valdžios Paranka neša 4% Procenta

Jūs galite pradėti su

Dvidešimts Penkiais Centais

Pirkdami Suvenytų Valstijų Thrift Stamp

Jūs patorius, bankierius, arba laikraštis ir daugelis agen turų paaiškins jums apie tai, MATYKITE JUOS!

Tai yra Jūsų Priedermė! Tuomi Sučeddytis Gyvastis! Tuomi Laimės šią Karę!

F.P. BRADCHULIS

LAWYER
Lietuvius Advokatas
105 W. Monroe St. Cor. Clark
Room 1207
Telephone Central 220
Gy: 3112 Halsted St., arti 31 St.
Phone Yards 2390 Chicago, Ill.

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyven mas virė Aptiekos). CHICAGO.

BUK SOFERIU.

tg. Niekomet nebuvo toks didelė Laikas yra gauti su tinkamą vie- lis soferių reikalavimas kaip da- bar. Mes duosime užsėmimą kiek vienam pabaigusiam kursui mūsų mokykloje. Mokinime pasinaudojame individualiame siste- momis — nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliu visokių rusių. Prikyre mašinistai gamokis tamistą ir suteiks tin- kamus patarimus ir nurodymus. Musu mokyklai netruksta gerlau- sų automobilų ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir va- kariniai kursai. Visas kursas \$25.00. Federal Assn of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Bid. (Inc.)

Užlaikymas maisto

Užlaikymas maisto visuo- met buvo kampiniu ak- meniu šios didelės istaigos.

Atsargus vengimas eikvo- jimo buvo jo vadovaujanti žvaigždė.

Buvo tai prysakyje visokio judėjimo pagerinimui budų sutaisymui maisto geriausios kokybės del Amerikos žmo- nių.

Tai yra vienintelė priežastis dėlko Wilsono Ženklielis yra priimtas Amerikos moterų pilnoje jo vertėje. Jos žino, kad jis užtikrina joms mai- stą, kuris suteiks sveikatą ir prisidės prie pačedumo.

LET POTATOES FIGHT
They Save Wheat.
When you eat potatoes
don't eat
Bread
U.S. FOOD ADMINISTRATION

This mark **WILSON & CO.** your guarantee
CHICAGO

VIETINIS ŽINIOS.

VISIEMS "LIETUVOS"

DIENRASČIO RĖMĖJAMS!

Visi, kurie turite surinkti dienraščio šerį, teiktis juos pristatyti dienraščio organizavimo komitetai, "Lietuvos" administracijai, 814 W. 33rd St.

Visi, kurie turite dar tokių "kostumerių", kurie nėra pilnai už savo šerius užmokėję, bukite malonūs, tuojau sukoktuoti reštą, ilgiaus nelaukdam, nes laikas jau artinasi, kuomet viską reikia užbaigti.

Pagalios visi, kurie žadate, ar žadėjote prisidėti prie naujo dienraščio suorganizavimo, bukit malonūs tą padaryti tuojau, nes tuomi labai daug mums darbo palengvinsite. Meldžiame nelaukti pat paskutinės dienos.

Ateinančios savaitės pėnyčioj, rugpjūčio 23 d. Mėdos svetainė, apie 8 valandą vakare, atsisus didelis, paskutinis susirinkimas visų chigaginių naujo dienraščio šerinių, kur bus peržiūrėtas ir sutvarkytas visas dienraščio suorganizavimo darbas. Iki tam susirinkimui privalo būti iškoktuoti ir tam susirinkimui pristatyti visi dar nepilnai užmokėti šerai.

Iki tam laikui visi išsijusę pasidarbavusie, kad visas darbas iki tai dienai būtų užbaigtas.

Taigi—"visi vyrai ir Bauriūs!" Prie darbo!

Užspūliu. Žinomas lenkų šovinistinės laikraštis "Dziennik Zwiazkowy", lenkų "Zwiazko" organas, su nepaprastu piktumu užspūliu ant "The Lithuanian Booster", mazo laikraščio, kurį leidžia angli kalboje p. T. Šamnis iš Kingston, Pa. Įsiskaidavus lenkų organas dėdė ilgą straipsnį—ilgesnį bevėk negu visas "Boosteris" ir pamargina jį pilnai visokiais pravardžiavimais ir koliojiniais lietuvių—amatus, kurį "Dziennik Zwiazkowy" nuodugniai pažįsta ir mėgsta. St.

Pataisymas. Pereitam numerį "Lietuvos" buvo pažymėta, kad laike p. Martinkaus išleistųjų j laivyną, buvo surinkta Lietuvos Neprigulmybės Fondui \$10.00 aukų. Tas buvo klaida. Turėjo būti \$18.00 aukų, vieton \$10.00.

Gero laimio! Sionas d. enomitis iš Chicago ir vėl išvažiavo diktos skaitlius jaunų lietuvių pas Dėdę Samą į kariūmenę. Tarp jų išvažiavo ir p. V. Stulpinas, kuris plačiai buvo žinomas tarp chigagiečių jaunimo. V. Stulpinas buvo mokinęs mechanikos Armour Institute, lankė St. Bede kolegiją ir mokinėsi DePaul universitete, kur jis ėmė "Accounting" kursą. Išvažiavo į Camp Johnston, Fla. Visiems jauniems lietuviams kareiviams gero laimio!

Gal bus Chicago prezidentas. Chicago miesto norėtų turėti savo svečių "Darbo Dienos" apvaikšiojime prezidentą Wilsoną. Tuo tikslu miestas pasiuntė Washington specialę uzkvietimo komisiją.

Prezidentas žadėjo atvykti Chicago ir laikyti prakalbą, jeigu tik laikas leis jam iš Washington išvažiuoti.

Apart prezidento Wilsono, iš kitų žymių svečių Chicago tą dieną turės dar ir Samuel Gompersą, Amerikos Darbo Federacijos prezidentą.

Ivairumai. Pereitą ponedėlį "Lietuvos" reklacija buvo atsilankęs p. Joras Gritė iš Cleveland, O. su savo giminaičiu, p. Kairiu iš Cicero.

Pas Gritė yra vienas iš senų darbininkų tautiškoje diroje ir yra daug pasidarbavęs Clevelande, ypač SLA ir TMD, vietinėse knopose. Jis yra taipgi senas čikagietis, nes yra gyvenęs Chicagoje prieš 15—16 metų.

Chicagoje sustoję pakeliui, atilankyti savo senus pažįstamus, ir išvažiavo net į Portland, Ore., su visa šeima, kur mano nuolat apsigyventi.

Pas Gritė nuo ilgu ilgu metų yra senas "Lietuvos" skaitytojas ir vienas iš geriausių jos draugu

ir rėmėjų. Didžiai žingeidavo "Lietuvos" dienraščio įsteigimu ir žadėjo tam tikslui pasidarbauti ir į Portlandą nuvažiuoti.

Pas Kairys yra taipgi senas "Lietuvos", draugas ir veiklus jaunus vyras.

Pas J. A. Peppets, pastaroju laiku buvęs Chicagoje ir pats lietušniui pastojęs kariūmenėn, yra dabar Camp Johnston, Fla. Pas Peppets yra Amerikoje augęs lietuvis, advokatas. Kariūmenėn yra dabar instruktoriumi.

— Senus seno čikagiečio p. Bigelio, jaunais Vincas Bigelis, baigsis agronomijos mokslą ir dirbusis ant eikių Kanadoje, nuvyks dabar į Seattle, Wash., kaip apie tai gavo žinią jo tėvas. Pas Bigelis dirba kaip bankinio urėdninkas Metropolitan State Banke.

MEZLIAVA.

I NUKENTĖJUSIOS LIETUVOS 12-DA PER AMERIKOS LIETUVIŲ CENTRALINĮ KOMITETĄ.

Wilkes Barre, Pa. — Susitvėrė naujas Centralio Komiteto skyrius. Davė pasidėjimus mokėti kas mėnuo ir užsimokėjo pirmąją mokestį šie nariai: And. Baltuska ir Juozas Kundrota — po \$0.00; Pijus Mokska veckas, J. G. Alenskis ir Kazys Kizels — po \$0.25; K. Demikis — \$0.10.

Binghamton, N. Y. — Švento Jono Draugystė surinko aukų pikišką gegužės 30 d. nuo šių ypatų: P. Šiaušulis, M. Balčėtis ir A. Baguševičia — po \$0.00; K. Kučinskis — \$0.00; J. Stanislovaits — \$0.00; J. Zakarauskas, A. Zukas, Pr. Stečkė, F. Račauskas, K. Kariauskas, J. Birčiūnas, J. Šadonis, M. Moškunas, S. Berčiūnas, S. Marozas, S. Periednis, R. Stanislovaits, J. Mikalauskas, A. Valčiūlis, S. Paplauskas, S. Devecikis, P. Maslauskas — po \$0.25; J. Ališauskas — \$0.20; J. Balis, P. Benis ir A. Garla — po \$0.10; smulkeis lė. nuo senius pasilikusių — \$1.50.

Suv. Valst. Kareivis K. L. Kairis pasidėjimo mokėti kas mėnuo po \$1.00 ir užsimokėjo už du mėnesius.

Waterbury, Conn. Dvė pasidėjimus ir užsimokėjo pirmąją mokestį po \$1.00 Rapolas Urbels ir Jonas Šešelskis. Viso \$2.00.

New Britain, Conn. — Už birželio mėn. užsimokėjo: Draugijos — \$v. Juozapas, Apšvietos, Sv. Kazimiero ir L.U.U. Klubas — po \$3.00; Draugijos — Vy. auto, Zirgvaikio, S.L.A. 24 knopa, Sv. Jurgio — po \$2.00; Draugijos — L. Sunų ir Dukterų, Sv. Onos — po \$1.00; Sv. Andrejaus Draugija už gegužį ir birželį — \$6.00. Ce K. Skyriaus nariai, už gegužį ir birželį: J. Mikalauskas, M. Truskis, A. Mikalauskas, A. Vikrikas, M. Dainis, J. Poškus, P. Pilkonis, V. Zimtravičius, M. Izganaitis, K. Giedraitis, J. Ragauskaitė, J. Maksimavičia, J. Arziolaitis ir A. Arziolaitis — po \$2.00; P. Krikštanavičius — \$4.50; J. Skritulskis — \$4.00; P. Plipekus, M. Neimanas, A. Rekus, A. Valčiūlis, V. Gillavičius, A. Petrauskas, P. Zelionis, J. Drijauskas, L. Ramanauskas, B. Griškevičius, B. Laurinavičius, P. Likaitis, J. Petkevičia, Z. Micevičia, J. Ragelis, J. Neulis (už vieną mėnesį) ir M. Račiūnaitė — po \$1.00; P. Kavalauskas, K. Deniševičius, P. Brazinskis — po \$0.00; už vieną mėnesį: J. Zemaitis, P. Maskevis — po \$0.00. A. Ausenka J. Krakauskas ir J. Zdančiukas — po \$2.00. Viso mėnesinių mokestų — \$84.75. Per mas-mitingą buvo 3 d. 1918 m. surinkta \$125.90, šiaip įplaukų \$1.00. Viso \$211.65.

Elizabeth, N. J. — C. K. Skyriaus mokestis už liepos m.: J. Budris, A. P. Zalskas, P. J. Lapinskas, J. Zalonis — po \$1.00; A. Svitels ir A. Balinskis (už 2 mėn.) — po \$2.00; B. Kopustaitis, I. Kopustas ir J. Leščiūnas po \$0.00. Kartu \$8.50. Siuntimo kaštai 13c. Viso \$8.37.

Chicago, Ill. — Vincas Šlauteris davė prisidėjimą ir užsimokėjo už šešis mėnesius po \$1.00. Viso \$6.00.

Binghamton, N. Y. Tėvynės Mylėtojų Draugijos 15 knopa atsiuntė aukų \$4.50.

Brooklyn, N. Y. Zuzana ir Veronika Norvaišaitės ir Antanas Norvaiša po \$1.00; J. O. Šlevydas (už 4 mėn. po \$0.00) \$2.00.

Waterbury, Conn. — Susitvėrė naujas C. K. Skyriaus. Davė pasidėjimus ir užsimokėjo pirmąją mokestį: K. Kazemėlis \$5.00, A. J. Povilaitis \$2.00, J. Zemantauskas, M. Staigas J. Rimkūvičius, E. Andriūnas, J. Aidukonis, M. Karosas, A. P. Osteika, N. Radavičius, A. Brazinkas, J. Mikalauskas, J. D. Matas — po \$1.00; K. Blazaitis, A. Račūnas, A. Gureckis, J. Antanavičius, A. Aleksandravičius, A. Lazdauskas, K. Balčūs, I. Kutelis — po \$0.00. Viso \$22.00.

Plains, Pa. — Naujas Skyrius. Užsimokėjo pirmąją mokestį: J. Derius ir A. Notaitis — po \$1.00, A. Večerkauskas, P. Maslauskas, J. Rimavičius, J. Norvaišas ir P. Lurkonas — po \$0.00. Viso \$4.50.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje aukas iš Tautiškių Centų \$200.00; An-

kos atsiuntė toje Susivienijimo Seimui: Mežlevis \$22.00, belatvių sušėpmi \$2.45, nukentėjusiems nuo karės \$82.25. Viso \$306.70.

Pavienių Narių Makostis: Romanas Karuza \$3.00, Laura ir Zofija Karužaitės, A. Kazlas — po \$1.00, Juozapas Zekonis, Westfield, Mass. davė pasidėjimą ir užsimokėjo už 6 mėnesius po \$2.00, kartu \$18.00, P. Zivatkauškas už 2 mėn. \$5.00. Viso \$23.00.

Linden, N. J., surinktos aukos per apvaikšiojimą liepos 4 d. parengta S.L.A. 285 kp. Aukautojai: J. Sarlūnas, A. Latušis, J. Popieris — po \$0.00, J. V. Lūtkauskas, 40c., J. Kazakevičius \$0.00, F. Gulauskas, P. Bartuševičius J. Zelinkauskas, K. Linarta, K. Kraujalis, J. Tvaskus, R. Radis, K. Mazonas ir J. Augustis — po \$0.25. Smulkiais surinkta 130. Viso \$6.00.

Aukta nuo Jams Belben 18 Albion, Mich. \$5.00.

Viso gauta \$617.18

Pirmiau buvo pakviutuota

pinigais \$206,297.82

Dulktais \$20,000.00

Viso surinkta \$226,915.00

Augsčiau pamėtosios ypatos ir draugijos jau atlieka savo pareigas link mūsų bočių šalies. O kur da šimtai tukstantų mūsų brolių ir sesučių, gyvenančių, laimingai šioje šalyje? Ar jiems ne brangi mūsų tėvynė, laisvė ir gerovė? Ar jie pavalgę ir apsirėdę, nežino, kad kiti mūsų broliai ir sesutės, seneliai ir kudičiai, išlaikyti po svetimus kampus, kankė bada, visiška neturi kuomet apsirėdyti nei apsiauti, neturi kur galvos priglausti, nes ši baisioji karė atėmė nuo jų viską? Kas jiems suteiks pagalbą, eji ne mes patys, Lietuvos smugs ir dukters? Kiekvienos šalies gyventojai moka mokestis, kol kas jos valdžia paskiria. Mesgi, lietuviai, trokškami įsteigti savo valdžią ir turėti liuosą savo šalį, privolome patys paskirti sau mokestis ir mokėti jas į Nukentėjusios Lietuvos lėdą, iš kurio teikiama pagalba mūsų žmonėms, ir nukentėjusiai nuo karės mūsų tėvynėi.

Visi krepikštis į Amerikos Lietuvių Centrali Komiteta, kuris meliail suteiks jums paaiškinimus, kaip mokėti mokestis Lietuva. Centralio Komiteto adresas toks: LITHUANIAN CENTRAL WAR RELIEF COMMITTEE, Inc., 320 Fifth Ave., New York.

UKINKĖMS DUODAMA

PAGELEA.

Nei vieno vyro pasisekimas nepriklauso tiek nuo praktiško gabumo savo moters, kaip ukininko. Bet daug ukininkų susiduria su sunkenybėmis dėl stokos zinojimo parankesnių būdų savo dienos darbo atlikimui. Apakričio Moters-Agentai, dresas: Department of Agriculture, Washington, D. C.] gali paduoti svarbių nurodymų ukininkystės apilinkėse. Tie apakričių agentai paakvatina ukininkų moteris ir dukters susijęskoti tokius jau patyrimo budus, kokie jau ukininkams jų darbo srityje yra žinomi.

"Negaisink savo žingsnių" yra tai šauksmas Naminų Nurodymų agentų. Daug moterų mylias suvaksčioja su kibirais vandens, kur tuo tarpu už keletą doliarų galima įvesti vandens dūdas. Jos bereikalingai lankstosi ant srutinių ir rėkų, kuomet tuo tarpu su visai menku trisru jas galima pakelti iki smagiam augštumui.

Viena iš parankiausių darbų suėdijantių prietaisų yra namų darbo beugnais virtuvės (pečiūs). Ukininkės gerai žino, kad jų spiginimo (kepimo) ir javų virinimo budas niekam buvo tikęs, o beugniniai virtuvai parodėioms parankesni būdą to paties padarymui. Taipgi beledinis šaldytuvus ukių, kur negalima gauti ledo ir kur nėra šaltų sklepų, yra pasekmingai vartojamas ant ukių.

Daugelis ukininkų žino geresnius budus savo darbo palengvinimui, tačiau dėl stokos pinigų toki būdai yra neprieinami nes brangūs. Apakričio Moterų Agentai duoda ukininkėms patarimus, kaip jos gali savo asmeniską ukės darbą pakeisti į didesnę skaitlių doliarų ir centų, arba uždarbį, nes jos pamokina ukininkes, kaip geriausiai sau pagelbėti ypatingai tame, kaip tinkamai sudėti ir pirklybai pristatyti paravinėjimo tavorus (užderėjimus). Kaip sveikatos palaikymui, taip ir iš kitų atžvilgių tos moteris-agentai prigelbsti ukininkėms.

"Lietuvos" skaitytojai! Ar pats jau pagelbėjai mums prie įsteigimo dienraščio? Mės laukiame tavo žodžio.

PUIKŲS ISROKAVIMAI.

Jeigu vaistas publikai tiko būsyje trisdešimtis metų, tai turi but puišus isrokavimai, jeigu pacientai vaistui pasitikejo. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras didžiojai dideliu populiariškumu per tris dešėtus metų. Kodel? Todėl, kad jos neapvilia, vaistas labai primms gert, tuom pačiu laiku labai veiklus, jis išvalo vidurius, sujūdina alkį ir prigelbsti virškinimui.

Visi pilvo nesmagumai — užkietėjimas, nevirškinimas, vidurių išputymas, galvos skaudėjimas, abelnas silpnumas ir tt. pranyks. Musų Motto yra: mės visuomet galime jums tiesiog į akis žiūrėti. Mės vartojame geriausius karšius žiedus ir puikų raudoną vyną del Trinerio Amerikoniško Eliksiro. Todėl jis tiek daug tukstantų draugu turi. \$1.10 aptieko-e Trinerio Limmentas taipgi yra nesulyginamas vaistas. Pamėginukite jį neuralgijoje, streng gelime, isinerime, sutinime ir tt. 35 ir 65 centai aptiekose. Per krasą 45 ir 75 centai.—Joseph Triner Company, 1333—1343 So. Ashland Av., Chicago, Ill.—Apgars.

Pajieškojimai.

L. P. Motkiuks (angliškai rašosi Louis P. Matriek), pastojusis kariūmenėn ir neseniai išvažiavęs Prancužijon, pajieško savo brolio, gyvenančio Chicagoje ant West Side. Tegul atsiunkia prie Kazio Joksis, 652 W. Madison St., Chicago, Ill.

Gaus žinių apie savo broli.

Ant pardavimo 120 akry farma. Labai puiki dirbtal lietuviškas apgyventa vieta. Bėga per viduri lauko gausiai žuvingas upelis. Gale lauko statoma lietuviška buzyčia. Laukas tvora aptvertas. 35 akrui išvalytos žemės, o likusi dalis — ganyklos miškus su budinkais. Parsiduoda su gyvuliais ir mašinomis, arba ir tik viena farma. Priešastis pardavimo: savininkas menkos sveikatos. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas: Geo. Waywad, R. I. Irons, Mich.

Pajieškau sluvėjos mokandios siul suknes ir abelnal prie moteriškų drabužių dirpt. Pastovus darbas, gera mokestis. Atsiunkite pas. 3352 So. Halsted St.

FARMOS.

Reikia stebėtis koki pas mus šmet jauti puišus, taigi tokiose kolonijose lietuvių turėtų pirkti sau žemės. Rašykite į mūsų Draugijos sekretorių Joag Martin, o jis suteiks jums tikras žinias, kaip lengviau ir tikriau nupirkti sau žemės.

Jau butų laikas pamesti sebrant su Agentais. Musų vienas Ukininkas bus ateinančią subatą "Naujenose" 1841 So. Halsted St. tai norėdami drange su juom važiuoti, atleikt po piet nuo 3 iki 6 ir klausit Michigan Ukininko.

PRANEŠIMAS
LIBERTY BONDSU
LOCNININKAMS

Pranešu visiems jog atidariau Liberty Bondsų skyrių, kuriame kiekvienas gali pirkti arba parduoti visų trijų laidų Liberty Bondsus ir pasiskolinti ant jų pinigų. Jeigu kam priseina parduoti savo Liberty Bondsus ba ant jų pasiskolinti, tai krepiklės asmeniškai arba laišku sekančiu ant-rašu:

John I. Bagdziunas

2334 So. Oakley Ave., Kampas 23 Place, Chicago, Ill. Privaziuoti galima 18-tos, 22-ros, Western Ave., arba Blue Island Ave. gatvėkariais. Valandos kasdien nuo 8:30 ryte iki 8:30 vakare. Seredomis ir pėtvčiomis nuo 8:30 ryte iki 6 vakare. Nedėliomis nuo 9 ryte iki 12 po pietų.

JOSEPH A. AMBROSIOUS

LIETUVIS ADVOKATAS

Veda visokias bylas visuose teismuose

Ofisai:

69 W. Washington Street

Rome 1008-1009, Tel. Central 2579

3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271

CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 6844

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos: nuo 8 iki 1218 ryte

ir nuo 7 iki 9 vakare

3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Geriausias budas dėl itrinimo

Neturi stokuoti nei viename name D-ro Richter's

PAIN-EXPELLER

Jau nuo 50 metų yra vienis iš nemylėtų naminių budų pas lietuvičius ir visame pasaulyje. Tikras tikslas su pažymėta marke "IKARA"

35c. ir 65c. butelėlis vieno aptiekos arba stalo ant

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

2259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsienėjusias ir pasilpančias vyrų ligas.

Phone Canal 5395

J. G. MEZLAISZKIS

Generalis

Kontraktorius ir Namų Statojas

2123 W. 23rd St. CHICAGO

Dr. K. Drangells

Dentistas

3261 So. Halsted Street

Phone Drovers 8062

Chicago

Mano veidas

Mano veidas

Tiktai moteris gali material pagelbėti.

Del juų, merginos ir moteris, kurios turite plaukus ir nuburtus veidus ir abelnal odos nevalumus, as turite del juų Creama, kuris yra sutaisytas pagal Europos daktarų receptus.

Ir jeigu juų varstote ši creamą vos keletą kartų, tie bjaursi nuberimai ir slakotumai visai pranyks ir juų veidas bus švelnus, kaip aksomas taip dailus, kaip marmuras, ka mės gvarantuojuame, arba sugrąžinsime plaukus. Kaina už puoduką, drange su nurodymais, kaip varuoti, tikai \$2.00. Iđkite savo laišku 25 centus markėmis, arba sidabriniais, o likusius užmokėsite, kuomet aplaiksyste sluntini.

Jūs galite ši creamą pirkti tikiai pas mus.

Rašykite pas:

Mrs. Nellie Y. Wojnar,

311 E. 75th St., New York, N. Y.

Ka Reikia

Išrasti

JAIGU norite žinoti, ka išrasti ir koki išradimai gali buti reikalingi, tai rašyk reikalaujamas mūsų Lietuviško kalboje knygtę p. v. "LIETUVISKAS ISRADES-JAS" kurią kiekvienam išsinečiame "DYKAI" ir ji jums parodys ka ISRASTI. KAI PAUTI PATENTĄ IR KAI PAUTI PARDUOTI. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.

250 Broadway (LA) New York, N. Y.

Ka Reikia

Išrasti

JAIGU norite žinoti, ka išrasti ir koki išradimai gali buti reikalingi, tai rašyk reikalaujamas mūsų Lietuviško kalboje knygtę p. v. "LIETUVISKAS ISRADES-JAS" kurią kiekvienam išsinečiame "DYKAI" ir ji jums parodys ka ISRASTI. KAI PAUTI PATENTĄ IR KAI PAUTI PARDUOTI. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.

250 Broadway (LA) New York, N. Y.

Ka Reikia

Išrasti

JAIGU norite žinoti, ka išrasti ir koki išradimai gali buti reikalingi, tai rašyk reikalaujamas mūsų Lietuviško kalboje knygtę p. v. "LIETUVISKAS ISRADES-JAS" kurią kiekvienam išsinečiame "DYKAI" ir ji jums parodys ka ISRASTI. KAI PAUTI PATENTĄ IR KAI PAUTI PARDUOTI. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.

250 Broadway (LA) New York, N. Y.

Ka Reikia

Išrasti

JAIGU norite žinoti, ka išrasti ir koki išradimai gali buti reikalingi, tai rašyk reikalaujamas mūsų Lietuviško kalboje knygtę p. v. "LIETUVISKAS ISRADES-JAS" kurią kiekvienam išsinečiame "DYKAI" ir ji jums parodys ka ISRASTI. KAI PAUTI PATENTĄ IR KAI PAUTI PARDUOTI. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.

250 Broadway (LA) New York, N. Y.

Ka Reikia

Išrasti

JAIGU norite žinoti, ka išrasti ir koki išradimai gali buti reikalingi, tai rašyk reikalaujamas mūsų Lietuviško kalboje knygtę p. v. "LIETUVISKAS ISRADES-JAS" kurią kiekvienam išsinečiame "DYKAI" ir ji jums parodys ka ISRASTI. KAI PAUTI PATENTĄ IR KAI PAUTI PARDUOTI. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.

250 Broadway (LA) New York, N. Y.

Ka Reikia

Išrasti

JAIGU norite žinoti, ka išrasti ir koki išradimai gali buti reikalingi, tai rašyk reikalaujamas mūsų Lietuviško kalboje knygtę p. v. "LIETUVISKAS ISRADES-JAS" kurią kiekvienam išsinečiame "DYKAI" ir ji jums parodys ka ISRASTI. KAI PAUTI PATENTĄ IR KAI PAUTI PARDUOTI. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.

250 Broadway (LA) New York, N. Y.

Ka Reikia

Išrasti

JAIGU norite žinoti, ka išrasti ir koki išradimai gali buti reikalingi, tai rašyk reikalaujamas mūsų Lietuviško kalboje knygtę p. v. "LIETUVISKAS ISRADES-JAS" kurią kiekvienam išsinečiame "DYKAI" ir ji jums parodys ka ISRASTI. KAI PAUTI PATENTĄ IR KAI PAUTI PARDUOTI. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.

250 Broadway (LA) New York, N. Y.

Ka Reikia

Išrasti

LIETUVA

¹⁰⁰ LAISVA IR NEPRIGULMINGA – DABAR ARBA NIEKADOS⁹⁹

1892

1917

Tik 2 Savaites Pasiliko

PIRK

‘LIETUVOS’

Dienraščio šerus.

NELAUK

šeras 10 doliarių.

